

W C
W C
wynkyn de worde
W C

W C
W C
de
wynkyn worde
W C

Not in Dibdin

¶ Verborũ præterita & supina.

¶ GRAMMATICAE PRIMA PARS Roberti VVhitintoni. L. L. nupriᵹme recensita. Liber quintus. De verborũ præteritis & supinis cum cõᵹmento necnon interliniari di ctionũ iterpretatiõe.

¶ Eiusdem Roberti VVhitintoᵹni Tetrastichon.

Auctiꝰ exit opus, facit hoc mihi Zoilꝰ acer
Arbiter. is credit nil sine teste mihi.
Imprudens peragit qđ nolit. nāq; nocendo
Prosit. quod cupido conciliatq; mihi.

HVMILIABIT CALVMNIATOREM.

Ioannes Bellomayus Valesius Lectori. S.

Quid me serꝰ amor vatũ? qđ carmia terrẽt?
Sanare hæc potui metrica damna manu.
In te palladios adduximꝰ ęthere vates
Munera sint rebus lectot amice tuis.

¶Robertus VVhitintonus L.L. Candidis Lectoribus Sal.

Rrammaticę ęditiões certatim (tanq̃ in olympiaco puluere) ostētare cōtendūt hui⁹ ęui cōplures, alius tamē alio more/suo quisq; initens iudicio: aliū cōtēpsisse videt. Hic autē breuitati anxie nimiū astrictus (vt videat cōtractior) fatidicæ Themis oraculo nō minus abstrusa/excudere certat. Ille vero obsoletorū affectator/iuisitatā supellectilē (vt locupletatior cēseat) ferrugineo (velut matris Euandri) apparatu: obfusciora elicere ni titur. Itaq; dum populari auræ captande vela plus iusto tur gida protendunt/fit vt vel nimię angustie vadis: vel vastæ profusitatis abysso/illidantur importuni. Vnde nos medio critatem complecttentes, vt quē cautiorem aliena efficiunt pericula, prurientibus auribus neoterica/& exotica relinquētes oblectamēta: istiusmo di Circes cātilenis, vt nō, incautus Vlisses, aures obturantes: mediū iter tutius tenere potius elegimus. Neq; si penes alios/ampullata emunctę naris effulgeat gloria/pensi quicq̃ habemus: dūmodo studiosæ pubis vtilitati/a nobis, vt cunq;, consulatur. Quare post varios hybernarum procellarū turbines, quædam lacera & detrita, typographorum incuria facta, resarsimus. quædā etiā noua, ex cōsulto, addenda curauimus. Quod si solito auctior paulo videat cupiā. In causa fuit quorūdam criticorum momorum latratus: qui sine autorum testimonio/nihil, licet Apollinis oraculo non minus verum, nobis credere in animum inducant. Neq; me p̃terire possit: q̃ lyncei nostris carpendis esse solent. At discant velim prius vel sua, cultius, ęderem: q̃ aliena mala taxent. ne mala audiant. Autorum & probatorum quidē, inseruimus non modo testimonia vbi enucliatione opus est. sed etiam annotatiunculas de iis que raræ/& minus vsitata iudicantur. Postremo ne te fugiat velim candide lector/quoties hæc & similia verba intulero. Legitur/lectum est/repertum est/raro. &c. Parce & nisi in magno opere vix imitanda censeo. Vale ex VVinandi officina. ix. calendas Maias. Anno nostrę salutis M.CCCCC.xxix.

¶LIBER QVITVS PRIMAE PARTIS grammaticæ VVhitintonianæ. de verborum præteritis.

¶Prima coniugatio.

coniugationis.

Ræteritum primæ formando
vt amo/amas/amaui.
ex as facit aui.

¶Exceptio.

to forbyd. or let. vt vetui. — to cracke/ or burste. crepui.

Sed dat ui vetat / & crepat

to rubbe. fricui. — to shyne. micui.

atq; fricare micoq;.

to thondre. tonui. — to tame domui. — to lye in bed. cubui — to cut. secui. — to sounde sonui. — to bynde nexui.

Atq; tonare domo cubat & seco/sic sono nexo.

to folde plicui. — to kyll/or sleye necui — verbis p̄dictis. .s.sunt.

Et plicat atq; neco. tamen ex ijs lecta per aui.

Quædam apud autores poteris reperire probatos.

¶Annotatio.

¶Quedā ex ijs apud autores leguntur etiā in aui. licet rarius. Persius. Excepto si quid masurij rubrica vetauit. Cicero de oratore. Nihil sane ad rem pertinet/si qua in re discrepauit ab Anthonij diuisiōe. Catulus in Egnatium. Et dens hybera defricatus vrina. tanq; fricaui ductu. Horatius in odis. Intonata fluctib⁹. a tonaui. Fortis per regulā dixit. Copias eius domauerunt. Apulei⁹. vi. meta. Europā tauro supercubasse dixit. Hiero in Ezechiele ca. xviij. Quare mater tua leena inter leones cubauit. Apuleius. i. meta. Presecata gula a p̄secaui. Manili⁹ li. v. Aura per extremas resonauit flebile ripas. Horatius. Magna sonaturum des nominis hui⁹ honorem. a sonaui. Seneca de cōsolatione ad Albinā. Ad summam emicaturus. ab emicaui. Suetonius i cesare. Ac ancipiti quidem vnq; fortuna preterq̄ bis dimicauit. Plynius. Aegyptij naues plicatiles humeris transferunt. a plicaui plicatum ductum. Priscianus in Dion ede dicit necatus ferro. nectus alia vi peremptus. Sed differentia sepe confunditur. Suetonius in Tyberio. Hostes fame necauit. Cicero apud Macrobium saturnalium. li. iiij. ca. iij. Flammam ex lignis vir idibus factam/atq; ibi inclusum fumo necatū. Valerius maxi. li. vi. viros suos veneno necauerunt. Quintilianus fame necatus dixit. Cicero. Enectus siti Tantalus. Horatius. Bos est enectus arando.

Vetauit. Discrepauit. Defricatus. Intonatus. Domauit. Cubauit. Secaui. Sonaui. Micaui. Dimicaui. Plicaui. Necatus. Necaui. Nectus.

to make thre folde
to multyply. to double. as moche.
vt multiplico/aui. duplico/aui. triplico/aui. .i. cõpositum.

Aui præterito plico dat cum nomine iunctum.

to reply or re=
to come to lãde. to folde pete. recito. to folde.
vt applico/cui. implico/cui. replico/cui. cõplico/cui. .i. etiam.

Sed cum præposito dat ui. dant hæc vel in aui.

to set out/ to lap/ to repete. to folde to praye vpon knees
or shewe. adiunxi. in. recitare togyder. and handes.
explicaui. applicaui. iplicaui. replicaui. cõplicaui. rogo hũiliter man⁹ plicãs.

Ex. ad. in. atq; re con solum dat supplicat aui.

Applicaui. Explicaui. Implicaui. Cicero in rhetoricis. Qđ i itinere tam familiariter se applicauerat. Pacuui⁹. Que te explicauit tãtis erumnis obruta. Cice. in Pisonẽ. Criminib⁹ infinitis implicata. Virg. Implicuitq; comam. Cicero in Pisonẽ. Familiaritate implicatus. In Vitruuio semp explicaui. i Cicerone sepissime inuenitur. Plynius. Quam scpius ille repli=casset/ tandem persuasit. Pacuuius in. iiij. syl. Nõ ellychnia sicca/ nõ replicte bulborum tunice/ nec oue tantũ. replicte p replicite p syncopã. Seneca in eplis.

Replicaui. Recitator ingentẽ historiam/ attendit minutissime scriptã/ arctissime plicatam. pro plicitã.

Lectum est iuuaui apud Manilium li. iij. & apud salustium Iugur.

to helpe. to delyte.
adiuuo siue delecto. to wasshe. to gyue.

Iuui datq; iuuo, laui lauo, doq; dedi dat.

to appete/ or
to stande by. to coste. remayne
to stande. eius cõposita dãt iti. vt asto astiti. costo/titi. exto/titi.

Sto q; steti format/ sed iti dant compositiua.

Annotatio.

Ouidius licẽter p syncopam dixit. x. meta. halcyone lachrymas: & que par admonet abstit. pro abstitit. Propertius etiam licenter restauit dixit li. ij. Necsi post stygias aliquid restauerit vndas. Lauo etiam olim fuit tertie cõiugatiõis. horatius. Ora manusq; tua lauimus. Feronia lympha.

to adde/ or
.i. cõiugatiõis. .i. cõposita a do. to encreace.

Terni sunt flexus quæ do componit/ vt addo.

to be sure= to cõpasse/ or
ty for. to sell. to destroye. to byseite.
.s. flexus. do. do. do. do.

Sunt primi satis/ & venun/ pessun/ quoq; circun.

Addo sigt adiungo. Venudo/ a venum supino a veneo/ et do das. sigt res permutare ex cõtractu/ et cõuentione. Satisdo/ fide libero/ promitto per vadem/ siue fidẽ meã pignori do. & reipa certifico. Pessundo conculco/ reprimo/ et pessum do. hoc est cedo vel retrocedo. Circundo circũsto/ vel circũfundo/ vel circũsepio.

De iis qui tam actiue q̃ passiue prætereunt.

to stacker/
to soupe	or stüble.	to swere	vt cenaui/vel cenatus sum.

Cœno cum titubo/iuro dant atus & aui.

to drynke/or properly
to boll/or quaffe.

Præterito. poto potaui & potus habebit.

¶ Ceno/as/cenaui. hoc est vespertinam refectiūculā facio. Titubo est pedibus vel lingua insistere non valeo: sed hinc inde vacillo: vt ebrij aut infirmi. Juro/as. a iure fit. Nam iurare proprie est promittere quippiam/adhibitis etiā testibus ita seruaturum/acsi ius esset. Poto/as. est idē qd bibo. sed bibere est necessitatis/potare autem luxurię causa. confunduntur tamen.

¶ De formatione compositorum.

to teche cōtrary
to loue agayne.	and the truthe.	to rede agayne.
vt redamo/aui.	decco docui.	relego relegi.

Simplicium norma formabis compositiua.

.i. audio.	vt a maneo mansi. venit immineo/es/imminui
exaudio/is/exaudiui.	contra naturā primitiui. de quo inferius.

Omnibus in verbis/ni regula certa negarit.

¶ Secunda coniugatio.

to be styll/or
to peace.	to teche.	to be hote.
ei. syllaba.	vt sileo silui.	doceo docui.	caleo calui.	s. cōiugatiōis.

Es in ui uersa formabunt verba secundæ.

Lucanus li. iij. Absorpsit penitus rupes & tecta ferarū. Aug. li. vi. confe. Gurges absorbuerat eum isania Circensium. Cicero. li. ij. philippicorū. Jn sanguinem ciuilem exhausit. vel potius exsorbuit.

to commaunde.	sorpsi (to suppe) sorbui.

Præteritum. iubeo iussi. psi sorbet ui que. — Beo.

Dicitur etiam sorbo/is. tertie cōiugationis.

to call	cio cis ciui. idem.	to spynne.

Et cieo ciui (vt cio quartæ) dat neo neui. — Cieo.

to grate as a
tothe/to crake
as a carte/to
crasshe as a
vt stridi. vidi. sedi.	tree fallynge. to se.	to sytte.

In di des mutant strídet video sedeoque. — Deo.

Strideo est sonū violentū facio/vt currus nō linitus facit. Calepinus dicit strideo stridui/quo (nescio) autore. dicitur etiam per tertiā strido/is/stridi.

vt arsi. suasi. risi.	to brēne.	to counseyle.	to laughe.

Si faciunt ex des ardet/suadet quoque ridet.

to shyne.	to wype/or make clene.
vt fulgeo fulsi. dr et fulgo tertie.	tergo tersi. dr et tergeo/gis.

In si verte geo quoties l/preuenit aut r. — Geo.

to increase. to be acolde. to mourne.
auxi frixi. or & frigo/is. luxi. to shyne.

Geo. Augeo/frigeo, lugeo xi ex geo, luceo luxi.

oluí. to to smell.
to put oute. deleui diuisas syllabas. olim. oleui.

Leo. Deleo dat leui, sed ui dat olet, dedit eui.

to growe or wexe
to sacryfyce. to go out of vse. to growe in vse.
vt adoleo adoleui. obsoleo obsoleui. inoleo inoleui. apud antiquos/

Dant eui sua nata, dabant per ui tamem olim.

Oluí. ¶ Hora. i ep'lis. Uina fere dulces oluerunt mane camene. Martialis. Atq; oluere la-
Oleuí. res comessatore lyeo. Olim oleo fecit oleui. vnde oletum stercus humanum: q2 valde
Oletum. male olet. Persius. Ueto quisq; faxit oletũ. Ueteres dicebant olo olis pro oleo. Plau
Olo/is. tus. Olunt edes arabicas. Composita ab oleo vsitatius pretereunt in eui/ q̃ in ui.
Exoleuit. Plynius. Hoc in totũ exoleuit. Tullius. Exoleuit iam illa oratio. Uirg. Tu cũ mox
Adoleuit. adoleuerit etas. Augustinus. Miror apud quosdã infideles vnde tã perniciosus er-
Inoleo. ror inoleuerit: vt super tumulos defunctorum cibos et vina conferant. Reperiuntur
etiam in ui diuisas syllabas: sed apud antiquos. Plautus. Dij deeq; te perdant ob-
oluisti alium.

to dwell with or to to perseuer/or cõ-
gyder. to remayne. tynue.
vt cõmaneo cõmansi. remaneo remansi. permaneo permansi.

Neo. Dat maneo mansi cum cunctis compositiuis

to stande out/or to
to contynue longe. to appere or shewe. to hange ouer. shewe ferre of.
obmaneo obmansi. vt emineo eminui. immineo/nui. promineo/nui.

A quotquot retinent. per ui sed cetera formant.

to wrythe/to wrast/
to mytygate/or to cast/to tourne to cleue or styke/to doubte/
to swage to torment. to remayne/or abyde.

Ceo. queo Mulceo mulsi, torqueo torsi, hæret dabit hæsi.

Reo. to be ware/or to moue/or
to cherysshe. to auoyde. angre. to wynke vpon.
vt foueo foui caueo caui. moueo moui. or & conniuio/uis. tertie.

Veo. Ex ueo ui formes: ui dat conniueo vel xi.

¶ De ijs quæ duplex habent præteritum.

to please.
Preteritum ijs duplex, placeo placui placitusq;
to dyne. to lacke/or mysse.
Prandeo dat prandi vel pransus, dat careoq;
to be open.
Cassus vel carui, pateo patui quoq; passus.
to deserue/to do for/
to gette.
Dant ambo mereor/mereo/merui/meritusq;.

¶ De neutris que more passiui pretereunt.

to mourne/or to be heuy/or sadde. to be wonte or acustomed.
Mœreo pro luget mœstus, soleo solitus sum.
to be gladde/or ioyfull to dare/or to be bolde.
Gaudeo gauisus format, sic audet & ausus.

¶ De impersonalibus duplex preteritum habentibus.

to be wery/or yrke. to be sory. to haue pyte.
Tedet pertesum donat miseretq; misertum.
to be abasshed/ or ashamed. pudet est in iis que turpiter fiunt. piget in iis q̄ cū damno aut malo fiunt.
Atq; pudet puduit, piget emittet piguitq;
a tedet. a pudet a piget quāuis rarius.
Teduit est puditum/pigitum quandoq; reperta.

¶ Tedet impersonale facit per tesum. Uirg. iiij. enei. Si nō ꝑtesum thalami. tedecq; fuissent. Reperitur etiam teduit. Hieronymus in ecclesiastico. Idcirco teduit me vite mee. Miseret etiam misertum est. Teren in Heauton. Sic me dei amabunt vt tuarum misertū est fortunarum. Aliqui dicunt etiam a miseret miseruit/sed vix aut sine autore. Pudet facit puduit ⁊ puditū est ẜm Priscia. Sil. x. Mens abiit puduitq; fuge. Recte dicimus pudi turum. Plynius li. xxxvi. ca. xv. Quum puderet viuos/pudi turum esset distinctos. Plautus semel tantū cū ablt̄o pudet coniunxit in bacchidibus. Necq; me/necq; te/tuis intus puditum est factis que facis. Piget facit piguit et pigitum est. Statius. li. vij. Nec pigitum paruosq; lares humilesq; subire. Pudēdū et pigendum gerundia sunt. vnde nomina pigendus et pudendus. Gellius necq; pudenda dico/aut penitenda. Cice. de ora. Non enim pudendo/sed faciendo. ⁊c. Oui. Adde fidem nulla parte pigendus erit. Hec verba impersonalia aliqñ ꝑsonalia leguntur: sed in tertia persona tantū. Teren. in Adel. Hei mihi nō te hec pudēt. Lucanus li. viij. Semper metuit quem seua pudebunt. Teren. in Phor. Quare obsecro ne plus minusue faxit quod non postea pigeat.

Pertesum. Teduit. Misertum est. Miseruit. Puduit. Puditum est. Piguit. Pigitum est. Pudendus. Pigendus.

¶ De iis qui primā preteriti geminant.

to byte/or checke. to promyse/or to be surety for.
Dat mordere momordi, sic spondere spopondi.
to croppe/or to loppe trees/or to shaue. inde tonsor barbarū. to hande/or to weye.
Dat tondere totondi, sic pendere pependi.

¶ Exceptio.

to byte/or checke agayn. vt remordeo remordi. to answere. respondi. to loppe downe detondi. to vary/or pondre. appendi
Si componantur geminantia/nō geminantur.
to lerne. to aske. to gyue. qd facit didici. poposci. dedi. retaliare signt. to reqyte repupigi. to rēne downe. decucurri. to rēne before. precucurri.
Ni disco/posco/do/ repungo/curroq; de præ.

Apud veteres geminabant. Uarro. Detotonderat forcipibus. Ennius. Detotondi agros letos atq; oppida cepit. Plautus in aulu. teste Gellio. vt admemordit hominem. vbi e/pro o posuit veteres e pro o in iis geminatis posuerunt. vt memordi. spepondi/tetondi. autore Gellio. li. vii. ca. ix. Plaut⁹ in tigre apud Gelliũ praemorsisset dixit. Liquet igitur veteres olim dixisse mordeo momordi/vt rideo risi.

¶ Tertia coniugatio.

to lycke. to drynke. to scratche.
vt lambo lambi. bibo bibi. scabo scabi.

Bo. Praeteritum ternę formans / ex bo facies bi.

to wryte. .s. sum to be wedded / or maryed.

Sed scribo scripsi dat, nupsi nuptaq; nubo

Lambuit a lambo diuusq; Hieronymus effert.

¶ Diuus Hieronymus li. iudicum. In trecentis viris qui lambuerãt aquã liberabo vos. Ibidem. Manu et lingua lambuerat aquas. Frequentius tamen lambi.

vt accũbo/bis/accubui.

O mutant in ui (tamen m dempto) cubo nata

to lye by.
to sytte by/or at the table. vt accumbo/bas/bui.
vt accumbo/bis/accubui. cõiugationis. littera m.

M quotiens retinent ternę sunt, hac sine primae.

¶ Cõposita a cubo quoties m/lrãm habent in cõpositione sunt tertie cõiugatiõis: vt occũbo/is. qd̃ mori sigt̃ / Sed sine hac littera m / sunt prime. vt accubo/bas. quod idem sigt̃. Uirg. Nec adhuc crudelib⁹ occubat vmbris. i. iacet mortuus. Idem. Seu versare dolos/seu certe occumbere morti. Secubo/as. ⁊ secumbo/is. idẽ qd̃ seorsum et separatus cubo. Proper. Miles depositis annosus secubat armis. Liui⁹ li. xxxix. Per iocũ adolescens vetat eam mirari si per aliquot noctes secubuisset. Accubo/as iuxta cubo. Sueto. in cesa. Theatrũ summe magnitudinis Tarpeio monte accubãs Accumbo secus sigt̃. in mẽsa sedere. Uirg. Tu das epulis accũbere diuũ. Concubo/as. ⁊ cõcũbo/is. p simul dormio. Decubo/as. ⁊ decũbo is. quasi deorsum cubo. Apuleius. Decubantẽ excitaui feram. Colu. li. vii. Est etiã post dormiturã mollioris generis bos q̃ decũbit in sulco. Decumbo/is. sigt̃ etiã mori. Incubo/bas. ⁊ incũbo bis. idem sigñt qd̃ instare. inniti. insidere. inherere. Uirg. Ponto nox icubat atra. Plini. Celum cardini suo. i. terre icũbit. Recubo/bas. ⁊ recũbo/bis. idẽ qd̃ iaceo. quiesco. Uirgilius. Tytere tu patule recubans sub tegmine fagi. Idẽ. In te ois dom⁹ inclinata recumbit. Succubo/bas. incor. hic succubi demones q̃ sub specie muliebri viris subiiciũtur: vt incubi mulieres ineũt. Succũbo subeo. habet tamẽ cubo composita que nõ habet cubo. vt excubo ⁊ nõ excumbo. Supercubo ⁊ non supcũbo. Similiter cũbo habet cõposita q̃ cubo non admittit. vt discũbo/nõ discubo. procũbo/non procubo. idem tamen preteritum et supinum est omnibus in ui/et in itum.

to saye/ or speke. vt dixi. to lede/or to wedde. duxi.

Co. Ex co formabit xi, dico sic quoq; duco.

to ouercome/ or subdue.
to stryke.

Ico vult ici. format vinco quoq; vici.

to beholde/or loke. to entyse forthe/
vt aspicio aspexi. p blãditias educo.

Icio. Ex icio facies exi, solum elicio dat

to entyse fro. to assure.

Elicui, legitur sed pellicui / alicuiq;.

to make / to caste / to throwe / or to flynge.

Feci donabit facio. iaceo quoq; ieci.

Inspicio. Aspicio. Allicio. Illicio. Pellicio.

¶ Specio specis spexi. idē qđ video. sed iam exoleuit. Eius tamen composita in vsu manent. vt aspicio aspexi. Inspicio inspexi. ꝛc. Insuper lacio / cis / lexi. idē qđ fraudē duco. a lax. i. fraus iam absoleuit. Eius tamē frequentatiuum lacto / as. i. per blanditias illicio. in vsu est. Composita vero a lacio mutant a in i. vt allicio. i. blāde attraho. Illicio induco. Pellicio pertraho. et faciunt allexi. illexi. pellexi. Teren. is senem per epistolas pellexit. Legitur allicui pellicui (q̄uis rarius) ꝛ vt quidā sentiunt potius ab alliceo ꝛ pelliceo secunde. Piso apud Priscianū. Cuius vnius pmio multorū allicuit animos. Uarro. Deinde vbi pellicuit dulcis venis vnda saporis. Elicio tamen solum elicui format. Liuius li. iiij. Ad colloquium vatum elicuit. Habuit tamen aliquando elexi electum. vnde electo.

abstineo / veniā do / seruo (to absteyne / to pardon / to saue)

A parco facies parci, donatq; peperci.

Sco.

to fede. vt pasco paui. to knowe nosco noui. to growe cresco creui. to be acustomed. suesco sueui. qđ et suetus sum.

In sco quod finit / sco dempto ui sibi sumit.

to lerne. to couet / or to growe. olim glisci et gliscitum.

Disco dat didici. glisco non præteritum dat.

caput inclino / cōcutio vel conniueo.

to nod with the hed / or to shewe a sygne. to aske of ryght / or duty.

Dat conquinisco conquexi. posco poposci.

coerceo / cohibeo / domo. cōpescui (to refrayne) separo vel dirimo. dispescui) to dyuyde)

O vertūt in ui / cōpesco dis (quoq;) pesco.

Plynius. Nilus Aphricam ab ægypto dispescuit.

¶ De continuatiuorum preteritis.

Præteritum patris dant in sco continuata.

Iam iure.

vt pingui a pinguesco. i. pingueo iam. hic capo pinguit. i. pinguefit.

Præsentis senium patris quod continet in se.

¶ Aliqui censent verba cōtinuatiua siue effectiua in sco carere preterito. quibus refragatur. Uallensis distingues preteritū cōtinuatiuorū a preteritis primitiuorū dicens pinguit a pinguesco significat illud quod iam effectum est pingue. pinguit a pingueo significat illud quod fuit pingue. Ouid. meta. iiij. dixit. Protinus imbutum celesti nectare corpus. Deliquit a deliquesco.

to clymbe / or to go vp.

vt scando scandi.

Ex do di formes, prendo di non geminabit.

Do.

to bende a bowe / or to charge a gonne. to hange vp / or to wey / or pondre / or to peyce.

Tendo tetendi dat. pendo formatq; pependi.

¶ Solus Alexander precepit prendo facere prendidi: cui nullus grammaticorum astipulatur. Et licet Hieronymus vsus sit prendistis. Ualla tamen dicit literam deprauatam. ꝛ dici debere prendidistis.

Tendo. ¶ Tendo/is. a tenne & do sigt extendo vel extraho. Aliqñ per translationẽ insidiari vt tẽdere laqueos. Aliqñ conari. aliqñ tẽtoria figere. aliqñ offerre & protendere. aliquando pergere. vt tendimus in latium.

to cleue in / to powre forthe/
vt fidi. fudi. / sondre. / or shede.

In di do vertunt (n dempto) findere fundo.

scidi (to cutte/or diuyde) / to bete/knocke/or punne.

His addas scindo. format tundo tutudiq;.

Scindo scicidi Descẽdo descẽdidi. ¶ Scindo apud veteres geminabat primam preteriti scicidi. Actius apud Priscianum. Nõ ergo adsia (vti predicãt) sciciderat pectus. Descẽdo etiã olim descendidi fecit. Ualerius. Antias apud Gelliũ. Deinde funere locato/apud forũ descendidit. Laberius apud eundem. Ego mirabar quo modo mihi descendiderant.

to buylde/or set togyder.
.f. cõiugatiõis. vt condo condidi.

Cõposita a do. Di duplicant ternæ quę do dat compositiua.

to hyde.

Abscondo dabit abscondi. nunq̃ geminat di.

to playe/or mocke. / to hurte. / to shytte.
vt ludo lusi. / ledo lesi. / claudo clausi.

do post vocalem. Do si vocalis/vel diphtongus præit in si

to rumme as an asse. de quo in scda cõiugatione.

Vertitur. at rudo dat rudi. strido q; stridi

to stryke/or bete with a hamer/or to prynte.
ferrũ percutio vt aliquid ex eo fiat. / to let a farte.

Cudo dat cudi/non cusi, pedo pepedi

to lyght as a byrde. / a sedeo mutuat. to fall. / to truste. olim fidi habuit.

Sido dat cedi, cecidi cado, fidoq; fisus.

Cudo. ¶ Cudo/is. Diomedes cũ Carisio & Phoca/cusi vel cussi in preterito habere ꝯsentiũt qđ authoritate ꝓbari nõ põt. Ideo Priscianus dicit habere cudi tãtũ. Uirgi. j. eneï. Ac primũ silicis scintillam excudit achates. Suscepitq; ignẽ foliis. Excudit (Seruio teste) est preteriti tp̃is. Diomedes p hũc Uirgilij locũ affirmat melius habere cudi cũ diphthongo.

Verbero/scindo/neco/signans dat cædo cecidi.

to departe. / to gyue place.

Cessi dat cedo/discedo siue locum do.

Cedo. ¶ Cedo sigt verberare vel flagellare. Teren. Uerberib⁹ te cesum in pistrinũ dedã Daue. Item excindere. Cice. Aut eius partes: quasi mẽbra quedã cedẽda. Sigt etiam occidere & necare. Uirg. ij. enei. Ceduntur vigiles.

¶ De cõpositis a cædo & cado/& cedo.

to kyll. / to cut downe.
occido. / excido. / abcido. to cut fro.

Longam compositis i/præbet cedo cecidi.

to fall downe. / to fall in. / to fall fro.
vt occido. / excido (to fall fro) / incido. / decido.

I curtam cado dat, e longam cedoq; cessi.

to drawe. / to cary. / to couer. / to gadre.
vt traho traxi. / veho vexi. / tego texi. / to rede. / vt colligo collegi.

Ho, Go. Ex ho/go/fac xi, legi lego, nataq; preter

to vnderstāde. to loue. to despyse.
intellexi. dilexi. neglexi.

Hæc intelligo / diligo / negligo, quę faciunt xi.

to blowe a trumpet. Hiero.li.nueri. Si semel clangueris
tuba sono vel cano. venient ad te.

Clanguit a clango legitur raro tamen vsu. annotatio

Ago habet supra .xx. figta. de quibus Calepinū consule.
to do. to dryue. to lede. to rule. to lyue.

Aegi format ago, rego rexi, degoq; degi.

to touche to shyne. to breke/or bruste.

Tango facit tetigi: si fulgo, frangoq; fregi.

to rechatte reiagge/
to pryche. or chekke agayne.

Dant punxi raro, at pupugi pungo atq; repungo.

vt compungo compunxi. inde compunctus penitens.

Sed punxi solum formabunt cetera nata.

¶ Dicitur & fulgo/gis. & fulgeo/es. Virg. vi. Ille autem paribus quos fulgere cernis in armis. Idē li. ix. Auroq; effulgere fluctus. Luca. li. x. Fulget gemma toris et iaspido fulua supellex. ¶ Pungo pupugi sepius quam punxi facit. idē quod stimulo, vel morsum et culeum infigo. Veteres (autor est Gellius) dicebant pepugi. ¶ Repungo significat vicem reddere/retaliare vel remordere: & facit repupugi. Cice. Lentulo darent mihi ipsi aliū Publiū/i quo possum illorum animos mediocriter lacessitus repungere. quando aūt de ratione vel calendario loquimur, facit repunxi. Autor est Priscia. Cetera cōposita faciunt solum punxi. vt compungo cōpunxi. i. totum pungo/terio. Idē compunctio dolor de peccatis. Expungo foras mitto. Dispungo expello amoueo. Fulgo. Fulgeo. Pungo. Repungo. Expungo. Dispungo.

to synge.

Præteritum triplex dat pango, nam cano signans.

inde compingo. to
toyne togyder.
to toyne/or pece. to make a couenaunt.

Dat panxi. iungo pegi. pepigiq; paciscor.

to make water/or to pysse. nisi apud veteres solum.

Meio dat mixi. nunq aut raro lego mingo. Io.

¶ In io per i/cōsonantem vnicū legitur verbū meio/quod minxi mictū facit. et idē est quod vrinā facere. Persius. Sacer est locus/pueri extra meiite. Hora. ij. sermonum. Miriori aut forme melioris meiat eodem. Marti. Minxisti currente semel Pauline carina. Meiere vis iterū/iā palinurus eris. Iuuenalis. Cuius ad effigiem nō tātum meiere fas est. Catullus. Meientis mule cunnus olere solet. Et quanq; in quibusdam libris legitur mingētis mendole tamen oim doctissimorum testimonio. etiā in sacris literis. Nō reliquit vsq; ad mingentem ad parietem librariorum vitio fit. vbi diceretur meientem. Et licet olim dixerit migo/pro quo nos meio, tamen elegantius est meio. & vix vsq; reperitur migo. A meio composita immeio & permeio. Hora. Huc permixerit calones. A meio mictito frequētatiuum. & micturio. Diomedes dicit. Meio meij. sed in vsu est minxi. Meio.

to wype/or to go.
make clene. to bowke. to sprynde. pergo perrexi. to ryse vp.
vt tergo tersi. mergo mersi. spargo sparsi. vt assurgo assurrexi.

Ex go cum præit r/fac si, rexi rego nata. R ante go

to fry. | to double/or fetche a compas. | to tourne downe.

Dat frigo frixi. nil præterit ambigo vergo.

Ambigo. ¶ Ambigo/is. ex am & ago. b. interposita euphonie causa: signat circumago & circu͂do/ vel dubito. nullu͂ habet preteritum aut supinu͂ apud doctos. licet ab actu͂. vnde abactus. i. circundatus. Itide͂ vergo/is. quod versi versum debuit facere: sed neutrum est
Vergo. in vsu. Nec q͂d Diomedes dixit verxi. & signat declino. qua͂q͂ aliqui precipiu͂t ambeginusq͂ legitur plus valet doctorum autoritas.

to quenche/or restrayne.
vt restinguo restinxi. | nunc vnxi facit apud doctos.

Guo. **Ex guo xi formes. vnguo per ui dedit olim.**

Stingo. ¶ Stinguo strinxi strictu͂. obsoleuit signans deleo. eius tame͂ co͂posita in vsu su͂t. Extin-
Instingo. guo extinxi. i. deleo/occido. Instinguo immitto inspiro. Restinguo extinguo vel cohi-
Distingo. beo. Distinguo discerno. vnguo guis vngui. et vngo/is/vnxi. scd͂m Priscianu͂ & Cale-
Ungo. pinu͂ dicu͂tur. quasi vnu͂ ago. vngendo enim vnitur & copulatur caro. At. Seruius vn-
Tingo. go semper sine u/ante o scribi censet. cui astipulantur docti. licet olim diceretur vnguo vngui. Tinguo cu͂ u/post g. teste Capro. i. immergo. colorem indo. vt tinguo pannum. Plures tamen dicunt tingo sine u. vt est illud. Qui intingit mecum in paropside.

To. Mo. **O mutant in ui: lo/mo/finitaq; xo/to.**

Xo. To. ¶ Preteritum in ui diuisas syllabas emittunt finita llo. vt colo colui. p adoro. vene-
Colo. ror exerceo/habito/diligo/duco/orno. Finita in mo. vt gemo gemui. q͂d est sonum e pe-
Gemo. ctore p͂ angustia emitto. signat etia͂ canere et flere: sed iis ferme auibus q͂ flebilem vo-
Sterto. cem emittunt. vt turtur palumbus &c. Finita in xo. vt nexo/is/nexui. pro ligo. Dicitur etiam nexo/as/aui. in eadem significatione freque͂tiua a necto/is/nexui vel nexi. Finita in to vt sterto/is/stertui. i. dormio & sonu͂ altum dormiendo emitto.

¶ **Exceptiones.**

to put forthe/or abacke.
eiicio/remoueo. | to plucke. idem q͂d extirpo. amoueo. traho.

Dat pepuli pello. vello velli quoq; vulsi.

to take vp or brynge vp or to haue a chylde by. | to prayse/or magnyfy. | to lyfte vp.
vt extollo extuli. attollo attuli.

Sustulit & tollo donat, sua nata tuli dant.

to syng with istrume͂t | to salte/or sprynkle with salte.
psallo psalli cu͂ p. | sallo salli sine p. | to deceyue/or begyle.

Dat cum vel sine p li sallo fallo fefelli.

Vello velli vel vulsi. Virg. Cynthius aure͂ vellit & admonuit. Ide͂. Nec pris Anchise
Vello. cineres manesue reuellit. Seruius negat vulsi latine dici: sed fallitur. Luca. li. iiii.
Tollo. Castroru͂ siccas de cespite vulserat herbas. Tollo a suo composito sustollo sustuli mutuatur. olim geminato preterito tetuli. Tere͂. i an. Nu͂q͂ huc tetulissem pedem. signat leuo. vt tolle caput. p capio & aufero. Hora. tolle q͂relas. Paup enim non est cui reru͂ suppetit vsus. Et differo. Plau. Omnes tollo ex hoc die in aliu͂ diem. Et suscipio. vt sustulit ex ea multos liberos. Et nutrio. Tere͂. Quicq͂d peperissent decreuerunt tollere.
.s. olum.

Cæculit a cello quondam. sua nata culi dant.

to stryke. p̄cello ad animu͂/percutio ad corpus.

Perculit & perculsi percello quoq; format.

Cello. ¶ A cello/is. i. cedo & frango. ceculi. quod exoleuit. venit p̄cello/q͂d p̄culi & perculsi facit. rarius tame͂ perculsi. & procello eiusde͂ signationis. idem q͂d percutio & euerto p̄culi et recello reculi pro humilio & reclino. interdum actiue signat reclino.

cellui in preterito.

Celluit & cello sine diphthongo & sua nata.

¶ Cello sine diphthongo idem qd cedo cessi. iam absolevit. eius tamẽ cõposita tã secunde q̃ tertie coniugationis in vsu sunt/ & preteritũ in ui faciũt. vt excello vel excelleo excellui idem quod precedo vel supero. Inde excelsus et precelsus. Lactan. li. vij. Qui oẽs licet eloquentia excelluerunt.

¶ Exceptiones.

to drawe wyne/or ale/
to speke/or shewe.
vt prompsi. sumpsi. profero/eloquor/expono. to take vpon.

O vertunt in psi cum p/promo quoq; sumo. Mo.

to combe/or
to dresse.
orno maxi- to presse/or prynte/
me capillos. to take awaye. to trede vnder. to bye.

Et como demo, pressi premo, vult emit emi.

¶ Promo/is. sigt extraho vel profero. Plautus. Prompsisti tu illi vinum. Et eloquor Lactã. li. v. longũ est vniuersitas virtutis species pmere. Etiã expono. Virg. Ceriq3 cauo se robore promunt. Inde promus q esculenta et poculẽta promit. sicut condus qui condit. Sumo sigt multum & pene nimiũ mihi tribue. Cice. p planco. Quãq3 nõ mihi tantũ sumo iudices/neq3 arrogo. Sigt accipio. eligo. conduco. consumo. impendo. Consule Calepinum. Como/is. orno maxime capillos. Demo/is. aufero. Premo/is. calco/vel innitor alicui rei cum pondere. Item firmo. vexo. effodio. insequor. insisto. vrgeo. abscondo. expello. exhibeo. Consule Perottũ. Emo q cõparo aut mercor.

to folde. to bynde.
vt plexi vel plexui. nexo vel nexui. to combe. to kyntte/or bynde.

In xi/siue xui/mutant cto pectere/necto.

to tourne. to folde.
nexi. plexi. to bende. to punysshe. to tourne.

In xi cto flecto plecto. verti dato verto. cto.

Flecto sigt inclino. voluo. duco. curuo. moueo. Plecto sigt pcutio vel punio. Horati⁹. Quicquid delirãt reges plectũtur achiui. Etiam pro flecto inuenitur aliqñ habere plexui. Hiero. li. iudicum. Si septem crines capitis mei licio plexueris. Pecto etiam olim pectui fecit/vnde pectitum. Columella. xxxi. Preparate sunt et pectite lane. Et alibi. Verum vbi iam puro discrimine pectita tellus.

to shere ouer. to aske to sende.

Messuit a meto. peto tiui, mittoq; misi.

Pro represẽto. Ut sisterẽt eũ dño i euãgelio. Plynius. Lactuca syluestris sanguinem sistit.
to make/to stande. or to stoppe. a statuo.

Sisto stiti actiuũ/cum natis/dat statuiq;

Interdum. neutrum stetit a sto præterit aut nil.

Sisto/is. actiuũ habet stiti in preterito/ & statũ in supino: ex sententia Gellij. licet Priscia. nihil habere dixerit. & sigt stare facio. vt siste lachrymae. i. flere desine. Sisto neutrũ vel a sto steti mutuat/vel nullũ habet preteritu neq3 supinũ. & sigt idẽ qd sto stas. Ei⁹ cõposita habẽt idẽ pteritũ cũ cõpositis a sto. & idem sigñt. Assisto astiti idẽ qd asto astiti. Consisto & cõsto. Resisto & resto. &c. Aliqñ sisto a statuo capit preteritũ/ Plau. in Bacchi. Nauem ex templo statuim⁹. i. stitimus. hoc est stare fecimus.

Dio. Gio. to dygge. to flee awaye. to sethe/to rype/to dygest.

Quo. Dat fodio fodi. fugio fugi. coquo coxi.

to shake. quassi. Carisio te= to shake/or stryke.
moueo/cõcutio. ste non est in vsu. vt cõcutio cõcussi.

Vult quatio quassi. formant cussi sua nata.

¶ Composita a quatio sunt concutio. percutio. decutio. Excutio. idẽ qđ expello. Incutio. i. insero. discutio. i. examino.

to sappe/
mono= to suffre. to sowe. or turne.
syllaba. vt sino siui. sero seue. voluo volui. to put/or set.

No. Ro. Vo. In ui, no, to, uo, mutes pono posui dat.

to agre/or synge
togyder to dyscorde/or garre.
to synge. vt cõcino cõcinui. occino occinui p diuisas syllabas.

Et cano dat cecini. no in ui vertunt sua nata.

Salustius tamen occanui dixit (teste Seruio) per primã vocalem. verba Sal. primo historiarũ sunt. Jussu. Metelli cornu cines occanuere: sed antiquitatẽ est secut⁹. Cano enim solebat habere canui ⁊ canitũ. Diuus tamẽ Hieronimus/quo nihil tersius/ dixit in apio. Qui erant tuba canituri. Habuerũt ei⁹ cõposita etiã (Probo teste) preteritũ accini. cõcini. ⁊c. Unde in vigilia dñi canitur. De quo pphete pcinerũt.

to gette. to dresse with pytche/rosen/or ony thynge that cleueth.
idẽ qđ genero. lino est aliquid super induco qđ inhereat.

No. Dat gigno genui. lini aut liui lino leui.

Cerno olim cerni
fecit Liui⁹. Stol=
de ferocẽ viribus to cast downe/
cernerat. to sadle a horse/
to se/or beholde. to depryse/or set nought by. to make a bed/ to snorte.

Quo. Cerno creui, sperno spreui, sternoq; straui.

to despyse. to leue/or forsake.

Temno dat tempsi, linquo donat quoq; liqui.

Lino habet triplex preteritum lini liui ⁊ leui. Quinti. in declamatione. Ceci. Et necqđ sceleri impio deesset/mariti tui cuore parietẽ linisti. Colu. li. vltimo. Multi cum semel noua dolia vel feria crossa gummi lincrũt: vna in perpetuũ gũmi itiene cõtenti sunt. Cato de re rusti. vbi temperate tenebit: cuminũ indito/postea linito. Si recte leueris in dolium quinquagenatũ pedũ quattuor satis erit.

to breke/bru=
se/to punne.
cõmunio. fri=
to serche. co. tundo. to ren.

Quæro quæsiui, tero triui/curro cucurri.

to ren before/or ouergo. to ren downe.
precurri ⁊ precucurri. decurri vel decucurri.

Prę, de, sed iunctum/curri dabit atq; cucurri.

¶ Precurro facit precurri vel precucurri. Teren in Hecy. Una illarũ interea ppere precurrit. Plautus in Aug. Me captas/qui tute ab naui clanculum alia via pcucuristi. Similiter decurro decurri vel decucurri. Uirg. ij. Laocoon. ardens summa decurrit ab arce.

to brusshe/to roote/
to drawe/to turne vp. to bere/or to
verri vel versi. rari= bryngе.
us tamen versi. to make/or do. to brenne/or greue.

Ri vel si verro, gessi gerit, vro dat vssi.

Pro texo serui sero. semino planto q; seui.

to sette/or plante. to affyrme/or graūt. to graffe/or brynge in.
vt cōseui vel conserui. asseui vel asserui. insero inseui vel inserui.

Dant eui vel ui / sero nata con, ad, simul inq;.

emitto vel circūfero aut
.i.p diuisas. to cōpasse. to leue. extendo. circūdo.
syllabas. circūserui. deserui. exerui. obserui.

Diuisas per ui tantum sero cætera nata.

¶ Sero/is/seui/satum. semino siue plāto. Lactā. li. ij. Terrā studiose coluit: ac vineā suā manu seuit. Et generare. vnde satus. Et Juppiter dr deorū & hoim sator. i. genitor. Aliqñ admoneo/texo ordino. hinc series. i. ordo. & sic facit serui sertum. Ennius. Quā tāto studio seruit. hinc sertus/a/ū. i. cōtextus. Lucanus. Accipiūt sertas nardo florēte coronas. Eius cōposita assero. cōsero. insero. preterea sūt tam i eui/q̄ in ui. Reliqua composita solum in ui diuisas syllabas. vt dissero disserui. i. enarro vel declaro. Desero deserui. relinquo. &c̄.

.i. antiquo.

Dat fero nempe tuli cum natis de tulo prisco

.s. antiquo. cum natis.

A fuo sicq; fui sum, sed possum potui dat.

to take. to coueyte.

Cępi dat capio, format cupio q; cupiui.

to wyse/to sa=
to take fro. uour as mete/or
vyolently. to haue a sent.

Dat rapio rapui, sapio sapui atq; sapiui.

to bere a chylde. to open. to perceyue.
to lyue. to brynge forthe. .i. nata. vt aperio. comperio.

Viuo dat vixi. pario peperi. sata quartæ.

¶ Sapio/is. facit sapui vel sapiui. & sigt saporem habere. vt hic cib⁹ bene sapit. Aliqñ saporē indicare. vt hoc lac sapit adustionē. Itē ad alia transfertur. vt verba tua sapiūt stultitiā. vel heresim. Aliqñ sapiens sum vel bene sentio. Martialis. Nubere vis prisco: non miror paula sapisti. pro sapiuisti. Neuius. Quanto ego plus sapiui. Plautus in rudēte. Magis sapuisset si dormiuisset domi. Aug. li. j. de ci. Tribulationis tpe pbauerunt q̄ recte sapuerint. Olim dicebāt sapio/is/iui/pire. quarte. nūc tantū terne. Eius cōposita desipeo & resipisco idē habent preteritū cū sapio in iui et ui. Desipio est insipienter ago. deliro et a sapientia decido. Eius contrarium est resipisco. Nā resipio in vsu est raro. et sigt ad mētem redeo. Desipio in vsu est. desipisco nusq̄. Lactantius. li. vi. diui insti. Resipiscit eni. ac mentē suā q̄si ab insanis recipit quē errati pudet. Idē li. ij. An iliter desipuit. Cice. M. Celio. In q̄ cū obiurgaret q̄d nimio gaudio pene desiperem. Cice. libro. iiij. ad atti. Vix aliqñ te autore resipiui. Afranius. Equidē non resipui postq̄ pectus leticia est onustum.

to scrape. to rustle/or buscle.
vt scalpo scalpsi. strepui. to burste.

Ex po psi facies, dat ui strepo; rumpo q; rupi.

¶ Verbum desinens in po/facit psi. vt scalpo. repo. clepo. carpo. serpo. sculpo. Addunt aliqui crepo crepui. quibus haud assentior/ cum tertie nullo testimonio inuenitur coniugationis.

to prouoke. / to se. / to go to do.
vt lacesso lacessiui. / vt visi. / facessi.

So. **Ex so fac siui. tātum si viso facesso.**

to go to take or do. / capessi. / aliqñ capessiui. to bake.

Atq; cepesso/aut ui. de pinso pinsuit exit.

¶ Verba in so faciunt siui. vt lacesso siui. arcesso. accerso. i. eo ad vocandū. Sed viso facesso. solum si faciunt. vt capesso. qd aliqñ facit siui. Augu. li. ij. de ci. Eschines cum adolescens tragedias actitasset. rempublicā capessiuit. Pōponius. Neq3 molis molui neq3 palmis pinsui.

to make sharpe. / to acense. / to delaye with water.
vt acuo/is/acui. / arguo argui. / diluo dilui. / to rayne.

Vo. **Semper uo mutes in ui. donat pluo pluui**

Calepinum lege destruo. / to buylde/kerue/or to ordre. habet multa significata.

Atq; plui. format struo struxi. sic fluo fluxi.

Pluo raro legitur/nisi in tertia persona singulari. Liuius li. ij. Lapidib9 pluuisse ferunt. In genesi. Non enim pluuerat dn̄s super terrā. Tibul. ij. Multus et in terris deplueritq3 lapis. Quintilianus. Cum cenaculum eius perplueret.

¶ Quarta coniugatio.

vt audio/audis/audiui. / coniugatio.

Iui præterito facit ex is flexio quarta.

a tero. a sino. / vt audiui. vel audij per syncopam. / .i. verbum.

Ni triui/siui/det ij quodcunq; dat iui.

¶ Omne verbū faciens preteritū in iui. potest per syncopā emittere in. ij. vt audiui vel audij. his duobus exceptis. triui a tero/ꝛ siui a sino.

Carisius est author cū Prisciano.

to chaunge money. / to enstable.
cambio cambiui vel campsi. / .i. firmo/stabilio.

Cambio ui vel psi, format xi sancio vel ui.

to clothe. .i. vestio. ꝛ inde amictus vestis.

Dic amicit per ui, per xi reperitur & iui.

Cambiui. Campsi. Sancio. Amicio.

Cambio/biui. vel campsi. i. muto pecuniā. Inde campsor. i. nūmularius. Et campso frequentatiuū apud Enniū legitur. Sancio est firmo, proprie effusio sanguine p hostie immolationē. Luca. Romanas sancire volūt hoc sanguine leges. Pōpo. ij. Sancerat ius vtile ciuitati. pro sanciuerat per syncopā. Amicio facit amicui. teste Diomede. Brutus in laudatione Appij dixit. Toga pretexta amicuit. Acti9 etiā amixit protulit. Inuenitur amiciui. inde amictus et amiculum.

to come. to lepe.

Veni dat venio / salio salui / atq; saliui. Nio.

to here. p metaphoram. to drawe vp. to hedge / or compas.

Hausit / & hauriuit facit haurio. sepio sepsi. Rio. pio.

Ouid. i. fastorū. Per flammas saluisse pecus saluisse colones. Uirg. geor. iii. Mollib9 in pratis vnctos saltere per vtres. p saliuere dixit per syncopam. Haurio humorem excipio vel extraho. nunc audio. Uarro ad Cice. Quū idē quoq; haurierit. pro hauriuerit protulit. Uirg. enei. iiii. Uocemq; his auribus hausi. Salio. Haurio.

to amende / to patche. to stuffe. to be horse. to underset. to fele / or vnderstande.
sarsi. farsi rausi

Sarcio / farcio / raucio / fulcio / sentio formāt. Tio.

to bynde.

Ex cio si. vinxi & vinciui vincio donat.

to open. to couer.
vt aperio aperui operio operui.

Inq; rui mutant rio / nata parit, tamen in ri

to espye / or se. to fynde by chaunce.
comperi. repperi.

Hæc duo comperio / reperis quod p geminabit.

De verborum supinis.

to drynke to skynne / or to scale fysshe.
vt bibi bibitum. deglubi deglubitum.

X bi preterito tum sumpto / conde supinum. Bi.

Spina verborū formant a preterito: vt ea q̄ faciunt bi / tū syllaba adiuncta formāt supinum. vt deglubo deglubi deglubitū signt excorico / vel vellē vel corticem detraho. Tyberii verbum est. Boni pastoris est tondere pecus / nō deglubere. Lambi et scabi carent supinis. de quibus inferius. Deglubo.

to ouercome. to stryke. to make / or to do.
vt vici victū. ici ictum.

Ci mutes in tum cum c, facio dato factum. Ci.

to cast / throwe / slynge / or hurle. to ryd or fynysshe. to cast awaye.
vt confeci confectū. abieci abiectum.

Et iacio iactum, formant sua nata per ectum.

parco / to pardon / to absteyne / to saue or kepe.

Parci dat parsum / facit et per itumq; peperci.

Parco / cis. signs abstineo / & quasi parce vel parum tango / veniā do / et ab vltione abstineo vel seruo facit parci / parsum. & pepci parcitū. Liui. li. xxv. Nec dii eos Capue parsuros. Plyni. li. xxx. iii. Italie parcitū est / vetere iterdicto patrū. Uirg. Parcere subiectis & debellare supbos. Parco pro seruo: vt. Cui parcis hec: inde parcus qui sumptibus parcit. Parco.

poscitū. discitū. vt compescitum. dispescitum.

Hæc posco disco sata pesco / lecta in itum sunt.

¶ Niniuita insert hec quattuor habere supina per itũ. posco/disco/cõpesco/dispenso (licet raro sint in vsu) Seneca. li. j. de clementia. Ego sum nobilibus adolescentib⁹ expositũ caput in qđ mucrones acuant. Apuleius apud Priscianũ disciturum dixit. de reliquis duobus testimonium citat nullũ. Quare aduerte lector quoties dico sic ita legitur. raro vel olim. parce (vel non) imitanda censeo.

annotatio

to se. — to stryke/or prynte. — to byte. — to hange.

vt vidi visum. cudi cusum. vt momordi morsum. pependi pensum.

Di. **Ex di sum formes, primam tamen in geminatis**

to shaue or croppe.

totondi tonsum. — to ete. olim qđ iam non est in vsu.

Præterits tollas: esum dat edo/dedit estum.

vt comesi et comestum.

Ambo dat comedo. dant cætera nata per estum.

Comedo et Edo.

¶ Edo es edi esum. vnde esurus. Plau. Ubi iunius esuritolim dedit etiam estum qđ exoleuit. Ex ci⁹ cõpositis solũ comedo dat comesum & comestum. Iuuena. Et cito raptum us de nobilitate comesa. quod supercst. Salu. apud Diomedem. patrimonia comesta. Cicero p Cluentio. Potius comestum ꝙ epotũ in venas atq; oẽs partes corporis emanaret. Cetera cõposita ab edo tantũ esum faciunt. vt ambesum.

to cut. — to cleue. to set open. to dygge. to syt.

Hæc scindo/findo/pando/fodio/sedeoq;/

Dant scissum/fissum/passum/fossum/quoq; sessum,

Tunsum uel tusum tundo, sua nataq; tusum.

Pando.

¶ Pando (vt Beda censet) pansum facit. Sed Gellius li. xv. ca. xv. dicit rectius gemino ss passum. Cui authorum suffragatur vsus. Uirg. geor. iiij. Profuit & tũsum gallę admiscere saporẽ. Plyni. li. xxi. hec tuts cribrataq; vinũ quantũ possit excellenti.

to ioyne. — to yelde. — to put in.

vt circundatũ. venundatũ. pessundatũ. vt auditũ. — deditũ. — inditũ.

Do sic nata datum primæ, ternę seditum dant.

to hyde. — absconsum. — to bende. — tentum vel tensum.

Abscondo dat itum/raro sum. tendoq; tum sum.

to chewe/chamme/or ete. — peditũ. to farte.

Abscondo. Mando. Mansus.

Mando dat mansum/raroq; pepedit itum dat.

¶ Abscondo absconditum frequentius ꝗ absconsum ẜm Diomedem. Hiero. eccle. De nudabit absconsa sua illi. ¶ Mando/mandi (qđ ẜm Priscianũ mãdidi habuit) facit mãsum. quare supino nõ caret/licet nõ adeo frequens sit. Quintilianus/ cibos mansos dixit. Cice. ij. de oratore. Oia minime mãsa (vt aiũt) nutrices infantibus pueris mos inferant. Serenus. Purgatur cerebrum mansa radice pyretri. ¶ Pedo pepedi peditum ꝗuio raro in vsu. Catullus. Subtile acleue peditum.

tofall. — to bet/eor sle.

Casum dat cecidi. cęsum quoq; cædo cęcidi

.s. supino. vt concisum. decisum. excisum. &c.

A cado nata carent/cisum dant sed sata cædo.

to go downe/ or fall downe. — to fall/or go bacwardes.

Occidit occasum legitur/recidoq; recasum.

¶ Composita a cedo I vsu nõ sunt. nisi forte occasum & recasum. Hiero. in ps. Ab ortu solis vsq; ad occasum laudabile nomen dñi. Lactã. v. Euaniturus breui religionis falsas & hoc casuram oẽm philosophiã nemo dubitauerit. Sueto. Augustũ. Cũcta in ipsos recasura. Cice.. ad atti. Id ego puto ad nihil recasurum.

vt legi lectũ. collegi collectũ. to flye awaye.

Gi mutes in ctum cum c. fugio fugitum dat. Gi.

to breke/or bruse. de q̃ diximꝰ triplex habẽs pteritũ.

Frango dat fractum, pango pactum, dat agoq;.

to touche to prycke.

Actum, sic tãgo tactum, pungo quoq; punctum.

¶ Satago ambigo & dego carent supinis. de quibus inferius.

Dat fallo falsum, cello dant nataq; cellum. Li.

simplex non est in vsu: sed nata sunt.

Cællo tamen culsum cum natis, falloq; falsum.

vt Vellam tibi auriculas (I shall wrynge you by the eeres)

to plucke/or wrynge. to put abacke/or put frr.

Vello dat vulsum, format pello quoq; pulsum.

to take vp/brynge vp/or to nourysshe. to bere/or to saye.

Mutuo tollo capit sublatum, ceu fero latum.

¶ Composita a cello sine diphthongo faciũt celsum. Unde noĩa celsus et excelsus. vt sentit Niniuita grãmaticꝰ. Participia eni excelsus excelsurus se nunq̃ inuenisse dicit. Cælllo cum æ diphthongo cũ cõpositis facit cullsum. vt pculsum. vnde pculsꝰ participiũ. Uirg. Quarum sacra fero ingenti perculsus amore. ¶ Uello vulsum. Martia. Mens est pannice vulsa tibi. ¶ Tollo mutuat preteritũ & supinum a sustollo. et illud sustollo sustuli sublatũ apd antiquos p simplici in vsu erat. Fero capit pteritũ tuli a tulo/is. antiquo & supinũ a lato/as/latum. qđ simplex exoleuit/ eius tamem cõpositum dilato vsurpatur. Cello. Cællo. Uello. Tollo.

to bye. to burste/or breke.

vt emi emptum. rupi ruptum.

Ex mi ptum formes/sic pi cum p præeunte. Mi.

to take. vt acceptum. cõceptũ. preceptũ.

Captum dat capio, formabunt nataq; ceptum.

to dawbe.

vt lini/litum. to come.

In tum ni veteres, venio tamen addito ventum. Ni.

to synge or prophecy. vt accinui accentũ. cõcinui concentũ.

Cantum datq; cano, centum faciunt sua nata,

Et canitum legitur, raro q̃uis sit in vsu.

¶ Cano olim canui & canitũ habebat. Itẽ eius cõposita (vt Probus dicit) facere accini/occini/precini. &c̃. Unde canitur in vigilia natalis dñi. De quo pphete precinerunt. Hiero. in apo. dixit. Qui erant tuba cauituri. Cano.

to brusshe/or

to rote as a swyn. to mete. to ouer ren/or ren before.

vt verri versum. accurri accursum. vt precucurri precursum.

Ex ri sum facies. primã tamen in geminatis. Ri.

to forsake/or leue. to offende.

vt reliqui relictũ. deliqui delictum.

Demas, & qui ctum format cum c præeunte.

to open. to fynde.
to get/to brynge forthe/or to bere a chylde. vt apertum. repertum.

Partum vel paritum pario dat, nata per ertum.

Pario. ¶ Pario/is/peperi/partum. vnde partus/& paritũ. vnde pariturus. significat prolẽ produco. significat insuper acquiro vel efficio. Statius. Posti veniat paritura marito. Teren. i phor. haud existimans quando labore sit partum. Composita a pario in ertum faciunt. Ouidius. Tu non inuenta reperta es.

vt iussi iussum. visi visum. mersi mersum. to mylke.

Si. **Ex si sum formes, donabit mulgeo mulsum**

to cherysshe/
or to forgyue. autore Prisciano.

Vel mulctum. dabit indulget tum/rarius in sum.

a torqueo.

Tortum dat torsi, raro torsum. vro dat vstum.

to bere. to sende.

Formabitq; gero gestum. mitto quoq; missum.

Quanq̃ sit raro legitur tamen vrsus ab vrget.

Tortum. Ursum. ¶ Agu. habes vnde corrigas qđ te in tortũ est. Tortus participiũ a supino tortum. Hora. de arte. Parce detorta qđ aũt. Urgeo (licet grãmatici supinũ habere negent) olim tamen habuit. Liuius. Ursus inde/quũ quonam modo id prestaturus esset percuntantes doceret haud vna asserere pertulit.

vt scripsi scriptum. nupsi nuptum.

Psi. **P præ psi mutes in ptum per p præeunte.**

sorbitum. pro sorbui.

Sorpsi dat sorptum/per itum sed sorbuit effert.

vt fulsi fultum. farsi fartum.

L præeunt vel r/si quartæ vertitur in tum.

vel hauritũ. vel cambitum.

Haurio vult haustũ, cambit campsum, ambo vel itum.

Absorptum. Sorbitum. ¶ hiero i psal. Absorti sunt iuncti: petre iudices eorũ. Luca. li. iiij. Absorpsit penitus rupes et tecta ferarũ. Caper grammaticus deceptus est, qui negauit sorpsi preteritum sorbui. Sorbui cum facit supinũ sorbitum habet fm regulã (licet raro) a quo sorbitio sorbendi actus/vel liquidus cibus. Inde sorbitiũcula. Persius. Barbatũ hoc crede magistrũ Dicere sobitio tollit quem dira cicute. haurio facit austum. & aliquando (licet rarius) hauritũ. Uirg. li. iiij. Que bella exhausta canebat. Apulei. ij. meta. Lagena facilis hauritu. Idem in. iij. Rorem rigentem hauritũ ista cõfestim vnnula. Facit aliqñ etiam hausum sine t. Uirg. iiij. Spero equidem medijs siquidem pia numina possunt Supplicia hausurum scopulis.

nisi mutuetur a sto steti.

Ti. **Dat sto & sisto statum, neutrum sisto nihil a se.**

to assyste/to ayde/or to stande by.
vt asto astiti astitũ. assisto astiti astitum. & sic de reliquis.

Conuertunt in itum, sed iti sto sistoq; nata.

Constatum/obstatum/præstatũ lecta aliquando.

et prestitum. constitum. abstitum. to tourne.

Sepius at in itum donant, verti dato versum.

¶ Sto/as/steti. facit statum. similiter sisto actiuũ / idem q̃d stare facio. a sto supinũ mutuo accipit statũ. Unde stator/qui sistit aliquẽ pretori/ aut dño suo. Uirgi. Siste gradũ teq; aspectu ne subtrahe nostro. Sisto neutrũ a se nullum habet preteritum aut supinum. nisi a sto mutuetur steti statũ & idem sigt. Ei⁹ tamẽ cõposita eundẽ sensum idẽ preteritũ et supinum cũ cõpositis a sto habent. Quedã etiã composita a sto statũ in supino habere leguntur (Nã forte olim hec oia aui et atũ habuere) vt constatum. obstatum. et prestatum. Statius li. thebaidos. Que sic orsa prior spes ne obstatura pelasgis. Lucanus. Cõstatura fides superũ. Marcialis. Constatura fuit megalensis purpura centum. Liuius. Ursus inde/quonã modo prestaturus esset. &c. Sed in itum potius approbat authorum vsus.

vt amaui amatũ. ciui citũ.

Vi mutes in tum: poto potum. tamen olim — Vi.

Potatum, lauo dat lotum/lautum/atq; lauatum.

¶ Pota/as. olim potatum/nũc potius potum. vsurpatur. Uirg. huc ipsi potum veniẽnt per prata iuuenci. Luca. Poture tenile grues. Uirg. Et potum pastas age. Tityre. Terentius. Apud me potaturus est. Lauo triplex habet preteritum. lotum/lautum/lauatum. Tacitus de germanis. Lauti cibum capiunt. Teren. Tene ad symbolum ventre vnctum/atq; lautum e balneis. Horatius. Ast vbi me fessum sol acrior ire lauatum admonuit. Terentius in Eunucho. Abeunt lauatum. Ouidius. iij. fastorũ. Sacra lauaturas mane petebat aquas. Cicero ad Uarronẽ. ix. epistolarum. Faciam et lauatio parata sit. Lotum notissimum. ideo non eget testimonio. Inde lotio/ lotor/et lotrix.

to be ware/or shonne. to wexe/or growe.

Formabit caueo cautum, ac adoleuit adultum,

to fauour. to be wyse/or vnderstande.

Dat faueo fautum, donat sapio sapitumq;

to fede. to loose. vt solutum.

Pasco dat pastum, soluo vi vertit in utum — Vi.

to lappe/ or turne. to seke/or enquyre. a receyuer. inde questor.

Sic voluo, quæro quæsitum/dat quoq; quæstum.

vt cognoui cognitum. agnoui agnitum.

Oui conuertunt in itum/con & ad sata nosco

diuerse nosco.

vt ignosco ignoui ignotum. dignotum.

Agnotum legitur dant cætera nata per otum.

¶ Salustius in Jugur. Neq; inermes ex prelio viros quenq; ignoturũ. Nosco notum habet. videtur olim habuisse noscitum. Unde nosciturus et frequentatiuum noscito in vsu est. Et ignosco participium futuri temporis facit ignosciturus. teste Priscia no. Piso frugili li. ij. annali. Quocũq; deliquisset ignosciturũ affirmabat. t.m̃ regulã ignotum et ignoratus facit. Cicero in in Cato. Ignoturum alteri quod patrem/ alteri quod tutorem secutus est.

Dat serui sertum/seuiq; satum sero. nata — Rui.

Dant sertum atq; situm con, ad, in, sed cætera sertum.

Sero. Sero/is. idem qd' texo/ordino/vel admoneo dat serui & sertu͂ in supino. Enni⁹. Qua͂ tanto studio seruit. vnde sertum/& sertus participium. i. contextus. Lucanus. Accipiunt sertas nardo florēte coronas. Sed sero pro planto aut semino/ aut genero dat seui et satu͂ vnde satus p̄ticipium. i. generatus. & sator genitor. Oui. meta. j. Qua͂q₃ Japeto satus. ¶ Composita a sero. vt assero. consero. insero. faciunt aliq͂n insertum/ aliq͂n insitum. Assero p̱ prope sero aut planto facit asseui assitum. Pro libero/defendo vel affirmo. asserui assertum. Consero pro planto vel semino conseui cōsitum pro pugno conserui consertum.. Insero pro ingero surculu͂ siue germen in aliqua͂ arborē facit inseui insitum p̱ immitto vel infero/facit inserui insertum. Reliqua composita a sero dant serui sertum. vt exero exerui exertum. i. emitto/extendo. Dissero. edissero. obsero desero: serui sertum dumtaxat faciunt.

Assero. Consero. Insero.

to yeske./to sobbe as chyldren do. to bury.
Singultum singultio dat, sepelire sepultum.
to be solde. to clothe/or to araye.
Væneo dat væenum necnon amicit dat amictum.

Singultus. Singultio. ¶ Singultus est quoties spiritus vacans ab humore/in loco spiritui deputato retinetur: hic eni du͂ emittitur/nec potest erūpere: & distētionē inducit: que appellat̄ singultus. angl'. the yoske/or ratell in the throte. Inde singultio singultu͂ emitto. Statius. Semineces pueri trepidas in lumine rite. singultant animas. est frequentatiuum a singultio singultiui. Cato dixit. Mortuus sepetitus est. pro sepultus.

vt tacui tacitum.
Quod dat ui vertes in itum: donat seco sectum.
ui diuisu͂. Et frico dat frictum, neco nectum, sed mico nullum.

¶ Annotatio.

Lecta seco/frico/siue neco/sono/sic tono/in atum.
¶ Sunt lecta apud probos authores. vt in libri fronte diximus secatus. fricat⁹. tonatus. &c. licet rarius.

Dat doceo doctum, tentum format teneoq₃.
to bake. vt pinsitum/vel pinsum.
Pinso dat pistum, legitur per itum simul in sum.
to be/or stande open. to medle.
Passum dat pateo. formabit misceo mistum.
to iudge/or estymate. inde recensum. vnde recensitu͂. pen͂. pd'.
Censeo dat censum vetus & dat censit in itum.

Pinso. Pinsus. Pinsurus. Pinsor. Pistor Singultio. Misceo. Mistarius. ¶ Pinso facit frequentius pistum. facit etiam pinsitu͂ et pinsum· author est Niniuita. Colu. li. ij Panicu͂ pinsitu͂ et euolutu͂ furfure. Idē pinsus dixit. vt notauit. Sulpi. Diomedes quoq₃ facit participia pinsus pinsurus. Unde pinsor pro pistor. Uarro Nec pinsorem vllu͂ nossent nisi eu͂ qui i pistrino pinceret farina͂. hinc pinso & pinsito. Uarro. Promēdo diem vt pinseretur. Plau. Qui polentam pinsitāt. ¶ Misceo mistu͂ facit per s/potius q͂₃ in xtu͂ per x/si doctis credimus. idem quod ꝯfundo et perturbo. Augu. Uera ergo simul inordinate permista. in vna disputatione. vnde mistarius. vas in quo aqua cōtinetur. vino miscenda. Lucillius Urceus aut gemina long⁹ mistarius aula. Et miscellanea libri sunt (vt apud Gelliu͂) i quibus de rebus multu͂ diuersis tractatur. ¶ Censeo facit censum. vnde census. us ui i. annu⁹ redditus & quicquid fortunaru͂ quis habet. Idē census d'r estimatio rerum ac bonoru͂ facta s'm qua͂ tributa pendebantur. angl'. (a taxke/or taxacyon) Un͂ censum agere. est recensere ho

Censeo. Census. Censum agere

minum facultates. Et censor magister morū. Et recenseo. vnde recensus/us/ui. i. recognitio populi per numeros. Sueto. in Cesa. Recensum populi vicati per dominos insularii egit. Recēsitum non est a recēseo. sed a verbo antiquo quare recēseo/is/ ire qḋ sigt recensum agere. vt valla docet et placentinus. Et censio/is/ire. idem. Cice. p archia. Cum eodem questore fuisse in Asia pmis Julio et Crasso nullā ppli partem esse censitā. Claudius li. ij. in Eutropiū. presto recensitis euoluere secula fastis. hieron y. in li. nūeri. Recensiti sunt a. xx. annis/oēs qui poterant ad bella procedere. — Recenseo. Recensus. Recensio. Censio.

vt coercitū — exercitum
a coercui. — ab exercui.

Arceo nata in itum. simplex olim dedit artum — ui.

vt arcitum.

Vel per itum. careo format cassum caritumq;.

¶ Arceo. es. idē qḋ pello aut propulso facit arcui. licet quidam carere preterito somnient. Cice. in. xi. Philippica. A progressu arcuit. Sil. li. j. Armauit clausos et portis arcuit hostem. nunc caret supino. habuit tamē olim arcitū. vnde arcius/a/ū. nomen. ⁊ arcto/as. frequentatiuū. habuit etiā arcitū vt ostendūt sua cōposita. coerceo coercitum. a in i/mutata. ⁊ exerceo exercitū vnde exercitus. us. ui. nomē. i. militū copia, Exercitiū actus exercendi. Exercito frequentatiuū. — Arceo. Coerceo. Exerceo. Exercitus. Exerciciū. Exercito.

to hede. — to aske/or gyue counseyle.

Occulit occultum, consultum consulo donat.

to lepe.

Saltum dat salio quum salto significabit.

to lepe downe. — to lepe vpon.

vt desilio desultum. insilio insultum. to salte/or powdre.

Nataq; dant sultum: pro condio sale salitum.

.s. supinum.

Sallo dat salsum, dat cum p/Psalloq; nullum.

¶ Salio/is. salui vel salij signs idē qḋ salto vel accendo. facit saltū in supino. et inde salto/tas. frequentatiuū. i. sepe salio siue tripudio. Eiusq cōposita in sultū faciunt: vt assilio assultum. ⁊ insilio insultū. i. ad vel in aliquid salio. Salio aliqn est p cōdio aliquid sale. ⁊ tunc facit saltum contra Diomedē. Celsus li. ij. Pisces qui sale nō patiuntur solidi ve saliuntur. hiero. in Lucā. Quod si sal euanuerit in quo salietur. Liuius andronicus. Saliturus isthec mittā salem. Cornelius seuerus. Ad quem saliti pomiliones afferebantur. Salu. apḋ Diomedē. Reliqua cadauera salita. ¶ Sallo lis. per duplex ll/tertie coniugationis est eiusdem significationis cum salio. pro condio sale. et facit salsum. Unde salsus sale conspersus. et salsus homo qui salib⁹ ⁊ scommatis hoiem aspergere nouit. vt apud horatium. Sallus homo contrarium insulsus. i. ineptus. Lucillius. Sallere murenas mercem in frigidaria ferre. Salustius. Parte consumpta. reliqua cadauerū ad diuturnitatē viui sallerent. Ueteres etiam per secundam salleo cū ll/duplici flexerunt. Fabianus apud Diomedem. Cum caro sallet/diuturnior est. id est cum sallitur. — Salio. Salto. Assilio. Insilio. Sallo. Sulsus.

Altum sic alium dat alo, format colo cultum, — Lui.

Impono impostum fallo, secus impositum dat. — Sui.

Raptum formabit rapio. sua nataq; reptum. — Pui.

¶ Impono pro fallo facit impostū. vnde impostor q alios verbis pollicentibus decipit. vel qui supponendo malas merces/alios fallit. Inde impostura deceptio p fraudem. Impono in aliis sigtionibus facit impositū. vt pono cū suis cōpositis. Et licet — Impono. Impostura.

Uirgilius dicat. cõpost a pace quiescit. ⁊ alibi, manet alta mente repostum. hec per syncopam metri causa profert.

vt acuo acui acutum. pluo plui plutum. imbui imbutum.

Semper ui quod uo format mutabis in utum.

Vi ab uo. **Dat ruo sed ruitum, tantum sua nata rutum dant.**

Argutum dices / legitur tamen arguiturus.

Argutus. ¶ Plautus in Pseu. Argutus facinorũ malorũ. Salu. li. histo. falsum filiũ arguituri. Priscianus tamẽ dicit. Quedã verba i utũ supinũ formant. quorũ participia futuri terminãt in iturus: ⁊ verbalia in itio. vt argutum arguiturus / tutum tuitur⁹ tuitio. sputum spuiturus. plutum pluiturus. Niniuita tamen censet esse ex supino antiquo argutum.

Ruo. Ruo rutum facit. Luca. in. iiij. Ruitura que semper stat moles. Eius composita in rutũ tantũmodo faciunt. Oui. li. eplarũ. Obrutus insanis esset adulter aquis. Luca. Ossa tulit magni que nondum subruta fluctu.

to encrease. to drawe. to sethe / or rype. to ordre / or buylde.
vt auxi auctũ. traxi tractũ. coxi coctum. struxi structum.

Ex xi ctum facies semper cum c præeunte.

vt pecto pexi vel xui pexũ. nexo nexui nexum.

Xi ex go ho / quo / uo / cto. **Ex xi siue xui quod cto / xo / dat: facies xum.**

to shere / or repe corne. to flowe.

Sed meto dat messum, formabit vel fluo fluxum.

¶ Niniuita dicit (sed sine authore) hec verba mulgeo et mulceo habere xi in preterito / quum tñ si in preterito habere cõperiuntur.

Mulsum. Mulctum. Priscianus (quo nescio fult⁹ testimonio) asserit mulgeo ƀm quosdã habere mulxi. ad distinctionem mulceo mulsi. Quum apud probos authores tam mulceo ꝙ mulgeo mulsi in preterito / et mulsum: aliqñ etiam mulctum in supino faciũt. Uirg. i geor. Qd surgente die mulsere horisq; diurnis nocte premunt. Teren in phor. Emulsi argento senem. Hiero. Et sermone composito aures populi mulserũt. Cice. in cõtẽtione Metelli. Permulsa atq; recreata. Uarro in saty. Capite permulso. Salu. Deinde lenita ira postera die liberalibus verbis permulcti sunt. Gelli. li. j. Nihil adeo in congrediendis hostibus / atq; in principiis preliorum ad salutem virtutemq; aptius rati / ꝙ si permulcti sonis mitioribꝰ nõ immodice ferocitent. Et licet sugeo et sugo ƀm authores careant supinis.

Sugiturus. Augustinus tamen dicit. Multi precones precinerunt adhuc nasciturũ de virgine Maria futurum infantem et sugiturum lac. quũ potius sucturus a sugo diceret.

vt cingo cinxi cinctum.

N xi cum præeat. n præ tum iunge supinis

a finxi. a minxi. a pinxi. a rinxi. a strinxi.

Ni fictum / mictum / pictum / rictum / quoq; strictum.

¶ Quoties n / ante xi preteritũ habeat idẽ n / in supino retinet. vt cinxi cinctũ. tinxi tinctum. punxi punctum. iunxi iũctũ. vinxi vinctum. strinxi strictum. cũ cõpositis restinctum. extinctũ. instinctũ. sanxi sanctũ. emunxi emunctũ planxi planctum. unxi unctũ. linxi linctum. quod rarius est. Tolluntur inde fictũ a finxi. mictũ a minxi. pictũ a pinxi. strictũ a strinxi. rictũ a rinxi. vnde rictus illa pars faciei i qua rictio et hiatus maxime apparet. anglice (the compasse of the mouthe) A ringo / gis. siue ringor quod vsitatius est. anglyce (to grenne as a dogge / or gnarre) Strictum a strigo strinxi idẽ quod premo / vel arcto. Plynius. Apprehensam manum stringit. Item percutio. Uirgilius. x. Atq; animũ patrie strinxit pietatis imago. Etiam ensem nudare. Idẽ vndecimo. Strictum rotat acer. Lucagus ensem. Inde strictus ensis. anglice (a

naked swerde)

¶ De ijs verbis quæ præteritis carent.

boroweth.
Præterito ista carent/alijs vel mutuo sumunt.
to sauer to be to turne
as meet. to couet. wode. downe to shyne/or excell.
Nideo/glisco/furo/vergo/cum polleo/fio.
to doubte to stryke .i.sto.
Ambigo/cum ferio/iungas .um/sistoq; neutrum
to lyght as a byrde. to take vp. to ete. to melte. to remembre.
Sido/ fero/tollo/vescor/liquor/reminiscor
to heale. .s.passiua.ut timeor.metuor.
Et medeor, quorum carent actiua supinis.

¶ Calepinus dicit nideo habere nidui.sed nullo testimonio. Glisco olim glisci habuit. Furo/is.insanui ab insanio. Vergo olim versi:sed nūc non est in vsu.neq; quod Diomedes dicit verxi.authore Niniuita. Polleo nullū habet. Fio factus sum.a sum et factus participio. Ambigo prsus caret.licet olim sine testimonio dicāt ambegi. Ferio a percutio percussi. Sū a verbo antiquo suo/is.sui. Siste pro sto neutrū mutuatur a sto steti ⁊ statū. Sido a sedeo sedi. Fero a verbo antiquo tulo/is.tuli. Tollo a suo composito sustollo antiquo sustuli. Vescor a pascor pastus sum sm quosdā.sed potius carent. Liquor a liquefio liquefactus sum. Reminiscor recordatus sum a recordor. Medeor a medicor medicatus sum. Carent preterito etiā ea passiua quorū actiua supinis carent.vt timeor metuor poscor linquor simplex sugor.⁊c̄.

¶ De actiuis que supinis carent.

Hæc quæ præteritis caruere/carento supinis.
to fere. to fowke. to deceyue. to forsake. to go to se.
Et timeo sugo caluo cum respuo viso
to compell. to aske. to drede. to lycke. idem.
Vrgeo sic posco metuo lambo quoq; lingo
to scratche. to scrape. to lerne.
Con & dispesco/scabo sic scalpo quoq; disco
to greue. to forsake. to loke or se. to leue. to kepe of/or fro.
Ango cum renuo. sic cerno linquo vel arcet
cerno/linquo/⁊ arceo. vt excretū. relictū. coercitum.
Quorum nata trium formabunt rite supina.

Cōpesco cohibeo. Dispesco diuido.

¶ De neutris quæ supinis carent.

to bren/or to be hote. to grasshe. to shyne. to be hote. to farte.
Aestuo cum stridet/sic luceo ferueo pedo.
to nodde with the heed. to wynke vpon. to agre. to lyue.
Et conquinisco conniueo congruo dego
to be colde. to rowte. to clense. to be acolde. to swell. to grasshe.
Algeo sterto luo cluo frigeo turgeo strido
to hāge ouer. to syng. to quake. to drede. to rūne as as asse. to befall.
Ingruo psallo tremo paueo rudo fulgeo liuet.
to clymbe. to denye. to shyne. to go aboute.
Scando refello mico satago nolo volo malo.

Hiero. eccli.li. In medio ignis nō sum estuatus. Suppedito (to fyste) Cluo antiquū/splēdeo vel pugno.

to spyt. vt decido. concido. incido.

Pango cano signans spuo iungas ijs cado nata.

vt occasum. recasum.

Occido cum recido donant veluti cado casum.

¶ De neutris quæ in ui prætereunt.

Nulla supina dabunt per ui, si neutra, secundæ.

Ni valeo noceo placeo careo doleoq;.

Paret olet taceo pateo lateo caleoq;

Atq; licet mereo.

¶ Hec carent supinis. madeo. studeo. sorbeo. candeo. splendeo.

¶ De verbis optatiuis & continuatiuis.

desyderatiua. .i. continuatiua.

Optatiua carent sic continuata supinis.

to longe for maryage. to trauell/or labour of chylde.

nubere desidero. parere desyderat. to be hongred.

Nupturio dat itum sic parturit/esurioq;.

¶ De passiuorum deponentium & communium præteritis & supinis.

Præterita vocis passiuæ verba reposcunt

Ex sum/præterito & proprio de participante.

¶ Uerba passiue vocis/siue deponentis/siue cōmunia faciunt preteritum per circumlocutionem. ab hoc verbo sum vel fui. et participio preteriti temporis. vt solor solatus sum vel fui.

verbum in or.

Or capit actiui ficta de voce supinum

to ioye/or to be gladde.

Vt lætor læto, lætatum ducitur inde.

Tolle ratum/fassum/tutum/tuitum/atq; misertum/

to trowe. to knowlege. or to loke. to defende/ idem. to haue mercy.

Ex reor & fateor/tuor & tueor/misereri.

Tueor. ¶ Tueor secunde ꝑ defendo dat tutum. Unde tutor aris et sepius tuitus/ꝙ tutus

Tutor. Tutus enim potius est nomen. vt tuta arx. Quinti. in de. Tuit⁹ sum adolescentis miserrimi causam. Inde tuitio verbale. Tutor est tertie idē qđ video cum compositis/

intuor. contuor. obtuor (que antiqua videntur) facit tutum. Et si quando tuitum mutatur a tueor.

to go. to vse with profyte/ or pleasure.

Dat gradior gressum. fruor & fructum fruitumq;.

to vse famylyer/or bolde vpon. vt tradit Ninuita. to feyne/or delyte.

Est fraetus nomen: commentum a con(q;)miniscor.

to auenge. to optayne/or get.

Vltum ex vlciscor. formatq; adipiscor adeptus.

to forgete. wery. antiquū.i. defetiscor in vsu.

Oblitum obliuiscor habet. fessumq; fatiscor.

to mesure/or mete. to cōplayne. mete. antiquum est.

Metior et mensum. questum queror. aptum & apiscor.

to make/or ryse fro slepe. I go aboute/ or laboure.

Experrectum experior. nixum quoq; nitor.

to go/or iourney/or laboure by the waye.

Vel nisum proficiscor habet simul atq; profectum.

Hierony. i Esaia. Et telā quā ordinatus est. Virg. Inde toro pr̄ eneas sic orsus. &c.

Ordior orditum pro texo, pro loquor orsum.

to proue/or taste. to folowe. locutū. secutum.

Expertum experior, loquor/vt sequor exit in utum.

to gette/or optayne. to make a couenaunte.

Nanciscor nactum format. pactumq; paciscor.

to vse. to slyp. to clyppe. amplexum. vt amplector. idem. cōplexum. complector.

Vsum vtor. lapsum labor. plector sata plexum.

to dye.

Mortuus a morior formabitur & moriturus.

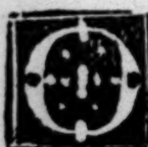
to ryse/or sprynge.

Ortus dans orior deducitur hinc oriturus.

TELOS.

¶LIBER SEXTVS DE VERBORVM FORMIS, de defectiuis & anomalis, confusis, syncopatis, & apocopatis.

¶Grãmatices Roberti VVhitintoni L. liber sextus.

Ctuplices formas verborum discito / quarum
Perfectum dicas / quod non aliunde creatur.

¶Octo sunt forme verborum. videlicet forma perfecta. frequentatiua. effectiua siue continuatiua. desyderatiua. motiua. imitatiua. diminutiua. et apparitiua.

¶Frequentatiua siue iteratiua.

.i. frequenter rogo.
.i. primitiui. vt rogito aduerbio. .i. frequentatiuũ.
Primiti sensum / signat cum sępe frequentans.
vt clamatũ clamito as. vt nexu nexo / as. a cursu curso.
Atum commutes in ito. sed ab u / faciunt o /
a dormitu
dormito. a tueor tutu tutor tutaris qđ est tertie. cõiugatiõis.
Cætera verba / vel or, sunt (ni neto) omnia primæ.

¶Frequentatiuũ siue iteratiuũ verbũ est qđ sui primitiui sẽsum cũ hoc aduerbio sepe vel frequẽter sigt. vt salto frequẽter salio. Et formantur dupliciter in verbis prime cõiugationis. a priore supino / atũ in ito penultima breui mutãdo. vt a vocatum vocito. In ceteris verbis a posteriori supino. mutando u / in o. vt a cursu curso / as. vel si sint passiue vocis mutando u / in or. vt a tueor tutu. tutor aris. Et oĩa frequẽtatiua sunt prime cõiugationis. nisi neto a neo / qđ est tertie. apđ Statiũ (teste Calderino) in primo syl. Netite nemo modũ trãsmissi cõputet eui. Et desinũt: vel in to / vt capto. vel in so / vt curso. vel in xo / vt nexo. vel passiue in or / vt tutor. in xor / vt ãplexor / in sor / vt versor. vel in ito / vt lectito. vel in itor / vt visitor.

Neto.

¶Annotatio de ijs quæ formã frequentatiuã duplicant.

vt risito. vt visitor. .i. frequentatiuũ.
Formam in ito vel itor duplicat quandoq; frequentans.
frequẽtatiuũ.
Accidit hoc quoties / crebro prius haud sit in vsu.

¶Annotare debes / ex frequentatiuis parũ aut canoris / aut visitatis: sepe fieri alia frequẽtatiua. Ut a supino lectu fit lecto: qđ raro reperitur. vnde lectito qđ visitatius est. itidem ab ijs vix repertis facto. luso. riso. acto. viso. scripto. sesso. &c. vtimur factito. lusio. risito. actito. visito. cripito. sessito. cũ ceteris. Item ab vtor non vsor / sed visitor.

¶Alia annotatio.

Diminuit sensum primi quandoq; frequentans,
to nappe.
Vt dormito / parũ quod signat dormio sæpe.

Dormito.
Scriptito.

¶Frequẽtatiuũ aliqñ sigt diminutionẽ. vt dormito / parum dormio et nõ profunde / sed per interualla. et id frequenter contingere potest: sed semper paululum. Et scriptito. est non totam rem scribere / sed interposito spacio: et partes diuersis tẽporibꝰ scribere. Cicero libro. vij. ad Atticũ. Et hec & si quid aliud ad me scribas velim: vel

potius scriptites. Quanq̄ aliquando scriptito ꝑ scribo simplici ponatur.

¶Alia annotatio de ijs quæ cõtra hãc legem formant frequentatiuum.

to swym to reuolue/
to reuolue. aboue. or thynke. to p'wre.
Hanc contra legem sed cuncta sequentia fiunt.
Hæc agito fluito/sic cogito fundito iungas.
to knowe. to drede. to swym. to get hardly. to fede.
Noscito cum pauito nato quærito pascito/subde
to be seke. to note/or marke.
Aegroto ex egro, nota quod format noto, quæso
to praye.
instantly. to enquyre. idem.
Quæsito/scitor scio/sciscitor a quoq; scisco.
to persue. to chatte/or iangle.
A sequor & sector, loquor educit loquitorq;.

¶Quedam verba abusiue formant frequentatiuũ: vt ago agis agito. hinc exagito subagito et coagito. Uirg. Ipse dies agitat festos. Plynius. Omnes pisces cũ extincti sunt/fluitant. i. supernatant. ¶Quesito pen. ꝓd. a queso/non aũt a quero. ¶Fundito/as. a fundo/is. Plau. i amphi. Cum cruciatu tuo isthec hodie verna verba funditas. ¶Cogito a cogo. i. rem frequenter ad memoriam duco et cogo. ¶Noscito a nosco. Plautus in Cistella. Nunc vestigia si qua sunt noscitabo. ¶Pauito a paueo Uirg. ij. Prosequitur pauitans/et ficto pectore fa͡t. ¶Nato/as. a no nas. peñ. breui. Persi. Hoc natat in libris. huic annato. innato enato. peñ. bre. Querito peñ. breui. a quero quesitum. sigt̃ instanter et vix quero. Teren. Lana et tela victum queritãs. ¶Pascito a pasco. pro pasco as. Uarro. Nunc feras que i syluestribus locis pascitãt. Egroto ex egro nole sigt̃ sepe eger fio/siue varia valitudine afficior. ¶Noto/as. prio re breui. pro consydero. signo. taxo. et potius a nota ducitur q̄ a notu. Inde annoto. denoto. peñ. breui. ¶Quesito peñ. longa a queso/non a queo latini affirmant. Scitor peñ. longa a scio. i interrogo et inuestigo/que secretiora sunt. Uirgi. Suspẽsi. Eurypilum scitatum oracula phebi mittimꝰ. ¶Scisitor peñ. bre. a scisco. i. scitor et magis in vsu q̄ scitor. Teren. Quicquid est liber hinc scisitari. Sector/aris. pro secutor. a sequor. i. sepius et quasi continue sequor. inde insector aris. vehemẽter sequor. insequor vel persequor. Teren. Sectari iussi si potis est. ¶Loquitor a loquor. Gelli. li. j. Supra modum loquitans conturbat.

Quesito. Cogito. Noscito. Pauito. Nato. Querito. Pascito. Egroto. Noto. Quesito. Sciscitor. Sector.

¶Annotatiuncula de vsu frequetatiuorum.

¶In frequentatiuis cudendis simus parci/vixq̄ alijs q̄ inuẽtis vtimur. nisi forsan in amplo opere. fastidiũt eni eruditi et latini hmõi frequentatiua: legito/frãgito/tãgito/pãgito vocito/calcitro/castigito/ri[illegible]o/valito. et similia. q̄r authoritate nõ probantur. Itaq̄ hec de frequentatiuis precepta non sunt liberiꝰ vsitanda. nisi que autorum splendescunt vsu qualia sunt apud Gel. hec et multo plura Appellito. accessito. aduentito. portito. risito. ito. defensito. hesito. victito soltto. defenso. ventito. obseruito. surrectito. vectito. responsitor. malitor. diuersi[illegible]ẽ.

Annotatione non indigne.

¶Alia annotatio de ijs quæ significatione frequentatiua deficiunt

to endyte any
to come to. wrytynge.
Aduento accedo/scribenti prælego/dicto.

to come to. to endyte a wrytynge.
vt aduētito/as: dictito/as.

Hæc in ito potius formantur quando frequentant
I couet to sell.
Cum sensu patris cupio/dant vendito capto.

Aduento. Dicto. ¶Quedam sunt que a fictione frequentatiua deficiunt. vt aduento nō est frequenter venio sed accedo. ¶Dicto nō est sepe dico/sed prelego vt alius scribat. et suggero vt ratio dictat. Boetius. Ecce mihi lacere dictant scribenda camene. Sed qz dictās sepe idem dictat & iterat/ne notarius inepte scribat. dicto recte frequētatiuum dr. Usitatius tamen hec duo cū sunt frequētatiua/in ito potius formantur. vt aduēto,

Aduentito. Dictito. Capto. Vendito. dictito. Preterea capto non est frequenter capio/sed capere cupio. Martialis. Dum me captares mittebas munera nobis. ¶Vendito nō frequenter vendo/sed cupio vēdere. vel sedeo ad vendendum. vt hic venditat libros.

¶Effectiua siue continuatiua.

Est effectiuum verbum vel continuatum.
Quod fio atq; sui primiti mobile signat.
.i. declinationis.
Neutris quod proprie flexus formato secundi
vt vileo viles vilesco. i. vilis fio.
Co cum persona præsentis iunge secunda
vt labasco. i. labo vel cado.
Improprie ex alijs verbis. at nomina quædam.
vt herba herbesco.
Finalem mutant vocalem semper in esco.

¶Annotatio.

Ista sed hinc demas primitiue speciei
Hisco/compesco/dispesco/suesco/quiesco/
Cum conquinisco/recisco/fathisco/fatisco.

Tepesco. Presentisco. Pisco. Fathisco. Fatisco. ¶Effectiuum siue continuatiuū verbū est sensum sui primitiui: sed adiectiui/& non verbi. cū hoc verbo fio sigt. vt calesco. i. calidus fio. dr etiam continuatiuū qd cōtinuum incrementū passionis innate sigt. & a Valla augmentatiuū appellatur. & pprie tantū fit a neutris secunde coniugationis/addēdo persone p̄sentis indicatiui singularis nūeri syllabam co. vt tepeo tepes tepesco. i. in horas/ vel magis ac magis tepidus fio. sic albesco nigresco madesco. Quedam ab alijs verbis q̄ neutris (improprie tamen) formantur. nō dicēda effectiua: sed ijs similia. Licet a quibusdā sic nūcupentur. vt presentisco. i. presen[illegible] concupisco. i. cupio. pertimesco. i. pertimeo. edormisco .i. edormio. precisco. i. pre[illegible] & resciseo. compesco. dispesco. suesco quiesco. conquinisco. Hisco quod signat p[illegible]e oscito. Item os ad loquendū aperire. Plau. Ne hiscere quidem audeo. Item p[illegible]tifieri. Ouid. Hiscere namq; tibi terra neganda foret. hinc dehisco. Virg. Que s[illegible] ima dehiscat terra mihi. Fathisco cum aspiratione. i. abūdanter aperior. Amb[illegible]us li. hexa. Plerūq; terra meridiane plage torretur ardoribus atq; estu soluta f[illegible]iscit. Fatisco sine aspiratiōe. i. deficio/aut fatigor. Statius. Brachia iā pridem [illegible]opū operosa fatiscunt. Formantur etiam a nobis finalem vocalē mutādo in esc[illegible] iuuenesco. i. iuuenis fio. senesco. i. senex fio. herbesco. id

est herbosus fio. dumesco. i. dumosus fio. sic syluesco/ frōdesco/ floresco. &c. Repuerasco tamen contra hanc regulam formatur. i. rursus puer fio. Veterasco. i. vetusesco. hoc est vetus fio. Inueterasco valde in consuetudinem venio. Nigidius tamen sic distinguit. Vetustescunt que vetustate deteriora fiunt. veterascūt q̄ meliora fiūt. Et quāq̄ hec interim confundantur: tamē venuste aliqñ seruabitur. Politianus in prefatione miscella. Si modo hec ipsa nō vetusessere adhuc. sed veterascere de integro possint. Integrasco. i. integer fio. Teren. hoc malum integrascit. | Herbesco. Repuerasco. Veterasco. Inueterasco.

❡ Desideratiua forma.

vt esurio desydero esse vel comedere. .i primitiui.

Verbum quod signat desydero/ cum sibi patris

vt edo es esum esu esurio.

Infinitiuo. de posteriore supino

esuriui.

Fit/ rio coniuncta. quarti semper quoq; flexus.

esurio/ parturio/ nupturio. superius dicta.

Præteritisq; carent præter tria sicq; supinis.

Excipias scaturit scateo pro simplici sumptum.

❡ Desyderatiuū verbum est quod a Prisciano meditatiuum vocatur/ & terminatur in rio. vt esurio/ nupturio & parturio. Et per infinitiuū sui primitiui/ et vbū cupio explanatur. estq; cōiugationis quarte/ sine preteritis et supinis. vt i quarta cōiugatiōe ostenium est. vt esurio. i. cupio esse vel comedere. Nec vllo modo meditatiua vocari possunt. Scaturio excipitur/ qḋ licet sit in voce desyderatiuum/ in sigtione ꝑ primitiuo scateo. qḋ idem qḋ emano/ erūpo/ ebullio sigt. Hiero. In sepulchro eius non nisi manna inuenitur: quod et scaturire cernitur. Amaturio aūt lecturio dicturio cum amasco et legisco/ quibꝰ placent relinquimus. Ipsa quidem ceteraq; eiusmodi nisi apud authores probatos inueniantur. non in gregem desyderatiuorum et effectiuorum ascribenda censemus. | Esurio. Scaturio.

❡ Motiua.

Motiuum verbum quod signat eo atq; gerundum/

Primiti/ iuncta ad, sic fit, mutatur in esso/

Is, de persona præsentis rite secunda

Hinc deme accerso viso arcesso atq; lacesso.

❡ Verbū motiuū qḋ in so terminatū per gerundiū sui primitiui/ cū prepositiōe ad/ et vbū eo/ is. aut sinonymū explicatur. Estq; coniugationis tertie/ & formatur a scḋa ꝑsona presentis indicatiui. is syllaba mutata in esso. vt capio capis capesso. i. eo ad capiendū. Facesso. i. eo ad faciendum. Demuntur hec q̄ hāc formā nō sequūtur. accerso et arcesso eiusdem sigtionis. pro eo ad vocandum. Teren. Obstetricem accesso. Fit aūt accerso ab accio/ is/ ui. Arcesso ab arcio qḋ idē est. cū apud antiquos (vt Priscianꝰ inquit) ar/ pro ad poni cōsueuerit. vt aruenas/ aruolare dicētes. ꝓ aduenas/ aduolare. Unde ostenditur recte arcesso dici ab arcio/ qḋ nos accio dicimus. apud Uirg. tamē li. iiii. geor. ꝓ atraho ponitur. Hinc pecudes armenta viros genus omne ferarum. Quæq; sibi tenuis nascentum arcessere vitas. Quanq; & arcesso ab arcio ꝓ accuso s̄m quosdam esse possit. Salustius in iugur. Quo facilius iudicio regis Stauri et reliquorum: quos pecunie capte arcessebant: delicta patefierent. Similiter vi- | Capesso. Facesso. Accerso. Arcesso.

so/is.a video/es.i.eo ad videndū. Teren in echyra. Nō visam vxorē Pamphilicum in proximo sit egra. Idem in An. Id viso. tuneran illi insaniant. Ponitur etiam pro videre. idem in phor. Vultis ne eamus visere. inde reuiso. prouiso. inuiso. et visito frequen. Et lacesso/is.a lacero.i.eo ad lacerandum vel prouoco. Salu. Pridie legiones

Lacesso. in monte positas lacessiuit. Virg. Efficiam post hac ne quēꝗ vocc lacessas.

Imitatiua.

Est imitatiuum/quod signat patrem imitari

I patris iungas zo/vel so. quædam & in or dant.

¶ Verbū imitatiuū est qđ signat patrē imitor/⁊ imitationem sui primitiui signt. vt
Patrisso. patrizo vel patrisso. paternos mores imitor. Teren in Adelphis. Laudo te tesipho
Matrisso. patrizas. abi/ te virum iudico. Matrisso/as. matrem imitor. Vulpisso vel vulvizo.
Vulpisso. vulpinas fraudes imitor. Atticisso. attice loquor. Plau. Non atticissat/ sed sicilissat.
Atticisso. Grecisso/as. grecos imitor. Et formatur a primo casu primitiui in i/ adiūcto zo vel
Grecisso. sso. vt a patri patrizo vel patrisso. Quedam formantur in or. vt philozophor/pharis
Philosophor. philosophos imitor. et poetor/aris.i. in poetica exerceo siue poetā ago. Ennius. Nūꝗ
Poetor. poetor/nisi podager.

Diminutiua.

to syppe. to chat.
vt sorbeo/es. sorbillo. garrio/is. garrulo.

Diminuens, is, & es, in ulo mutat/vel in illo.

Præsenti patris: sensum Patris minuit q;.

to rebuke. to deceyue.
Est primi flexus deme hinc suggillo cauillo

to go assaute to type. to syppe.
Et catulo quarti/tituloq; titillo pitisso.

¶ Diminutiuū verbum est/quod i ulo vel i illo finitū. sui primitiui diminutionē im-
Sorbillo. portat. vt sorbillo/as. parū sorbeo. Et formatur a scđa persona presentis indicatiui.
Garrulo. mutando is/vel es in ulo. vel in illo. et est prime declinationis. vt a garrio/is. garru
Suggillo. lo/as.i. parum garrio. Teren in adel. Et cyathos sorbillans paulatim hunc produ-
cam diem. Ab hac forma excipiūtur hec. suggillo / as. qđ licet a sugendo ducatur. si-
gnat tamē ex ꝑcussu carnem maculo: ꝗ succus/hoc est liuor deducatur. Inde suggil-
latus.i. percussione maculatus aut liuore. Plynius li. xxvij. Case⁹ recēs cū melle sug
gillata emendat. Interdū suggillare est deridere. detrahere. accusare. reprehēdere.
Liuius. Legati grauiter ferentes se suggillatos esse. Hiero. in prefatione pentatheu-
ci. Qui me asserunt in. lxx. interpretū suggillatione noua ꝓ veterib⁹ cudere: nō dāno
⁊c. Cauillo/as. ⁊ cauillor/aris. depo. quanꝗ a caluo / is dicatur. signt tamen fallacia
Cauillo. aut dolo vtor. Cauillationē. Cice. de ora. li. ij. accipit pro generali quodā faceciarū
Cauillatio. genere tanꝗ scomniate faceto et cauillo dicaculo/vbi inquit. Duo sunt faceciarum
genera. Alterum equaliter in omni sermone fusum. Alterū per acutū et breue. Su-
perior cauillatio: altera dicacitas nominata est. Catulo/is/ire. est gestire/ ⁊ coitum
Catulo. maris appetere. Plautus. Quin meam vxorē vidi catulientem. Titulo/as. est titulū
Titulo. impono. Hiero. in prolo. super psal. Sciendum est c.l. psalmos Dauid cecinisse/ ꝗuis
aliorum nominibus titulentur. Titillo/las. est ꝑ blandimenta ingero. prouoco. com
Titillo. moueo. vt fit/cū quis carnis pruritū sentit. Lactan. li. vi. his blādimentis/et suauita
Pitisso. tibus titillat animas. Item pitisso/as. qđ signtione diminutiuū est: sed nō voce ⁊ signt
parum gusto. Teren. Pitissando modo mihi quid vini assumpsit.

¶ Apparatiua.

Apparere notans / cum vocali præeunte.
vt albeo/es. albico/cas.
S in ico vertit presenti tempore patris.
.i. albeo manifeste vel aperte.
Est primi flexus / patris actum signat aperte.
¶ Apparitiuum verbũ est / qđ i ico terminatũ sui primitiui actũ manifeste sigt. & formatur a scđa persona presentis tpis indicatiui. s / lr̃a cum vocali precunte. mutatis in ico. vt albeo / es. albico / cas. i. manifeste albeo. Fodio / fodis. fodico / as. i. manifeste fodio. Uellico. aperte vello. Nutrico. nutrio cum ceteris.

Albico. Fodico. Uellico. Nutrico.

¶ De formatione participiorum.

De participijs pñtis in ens & in ans.

participans præsens / de imperfecto bene formes
vt amabam amans. docebam docens. loquebar loquens.

¶ Exceptio.

Preterito: si bam / vel bar mutaris in ns.
qđ facit ambiens / entis.
Hinc tamen excipies (dempto ambio) eo queo nata
vt adibam adiens adeuntis. adeundi / do / dũ. inquiens / euntis / eundi / do / dũ.
Que periens / genitum per euntis, eundo gerundum
Donant. & præiens / abiens de absum, quoq; presum.

¶ De participijs præteriti temporis / & prioris futuri.

temporis.
Præteriti / sic participans formato / supino.
vt a doctu doctus a doctu docturus.
V si coniungas / rus participani q; futuri.

¶ Exceptio.

a morior quod moritum in supino. ab orior qđ ortũ facit.
Mortuus hinc tollas moriturus sic oriturus
a fuo futũ antiquo. verba que faciũt utum ſm quosdam.
Fio futurus. & ex utum quædam per iturus,
Sic nosco ignosco / tamen ignoturus habetur.
¶ Priscian⁹ / docet quedam esse verba in utũ supina formãtia: quorũ participia futuri formãt per iturus / & verbalia in itio. vt argutum arguiturus. tutũ tuiturus. sputũ sputitur⁹. plutũ pluiturus. Salu. in histo. Quos aduersum multi ex Bythinia volentes occurrere / falsum filium arguituri. Sed tuiturus videtur potius a tuitũ / quod aliquando a tueor ducitur. Similiter nosco facit nosciturus. sed (vt Niniuita senset) a noscitum antiquo supino. Itidẽ ignosco ſm pisonem frugi li. ij. anna. ignosciturus. vbi dicit. Quodcũq; deliquisset / ignosciturum affirmabat. Habetur et ignotur⁹ ſm regulam. Cice. in Cato. maio. Ignoturu alteri quod patrem / alteri qđ tutorem secutus est. Cato. li. v. orige. Quod eorũ nemo mihi ignoturus est.

Arguiturus. Tuiturus. Nosciturus. Ignosciturus.

¶ De participijs posterioris futuri in dus.

In dus participans formes ex participante.
Præte. & supina verborũ.

vt amantis. amandus.

Præsentis. geniti ſi tis mutaueris in dus.

ℭ Formatio verbaliũ nominũ in or, us, io, ura, & trix.

Ex u conficies in poſteriore ſupino
Verbale or/ſimul us/vel io: iungatur & ura.
Ex tor trix formes, tamen ex ſor rarius exit.

Cultor. Cultus. Acceſſus. Luxus. Acceſſio. Connexio. Cultura. Cultrix. tõtrix. aſſiſtrix Poſſeſtrix.

ℭ Uerbalia in or/us/io/ura/ꝛ trix. formantur a poſteriore ſupino. hac lr̃a u/mutata in or. vt cultor defenſor. In us. vt cultus. i. ornatus. acceſſus. i. aditus. luxus. i. libido: In io. vt lectio. acceſſio. i. incremẽtũ. cõnexio. i. vnio ſiue colligatio. In ura vt cultura. i. ornamẽtũ/aliqñ terre aratio. cũ agri ſyllaba iũcta. vt agricultura In trix vero formãtur a verbalibus i tor/verſa i trix vt a cultor cultrix. victor victrix. Pauciora ſunt verbalia in trix a verbalibus in ſor. ſed ſunt pleraqꝫ in ſor (vt diximus in de generibus) cõis duoꝝ. leguntˀ tñ apud probos: tontrix. aſſiſtrix. ꝛ poſſeſtrix.

ℭ Exceptio.

Quod dat itum vel ctum cum c/verbũ quoqꝫ primæ
Atio verbali. ſic participante futuri
Aturus præbet. demas ſeco ſectio formans
Atqꝫ ſecatio quod rarũ eſt, hinc cõſule Vallam,
Dant in itor vel itus. legitur ſed raro domator.

Sonatio. Sonaturus. Sectio. ſecatio Domitor. Cubitor. domitꝰ. cubitꝰ.

ℭ Uerba p̃me cõiugatiõis q̃ itũ vel ctũ cũ c/in ſupino faciũt verbale in atio potius q̃ȝ in itio. ꝛ participiũ prioris futuri in aturus potius q̃ȝ in iturus. vt ſonatio ſonaturus. plicatio plicaturus. ꝛc̃. Demas hinc ſectio a ſeco/qḋ aliqñ (licet rarius) ſecatio format. autor eſt Ualla. Formãt verbalia potius in itor ꝛ itus/ q̃ȝ in ator ꝛ atus. vt domitor/cubitor/domitus/cubitus. Tibullus ſolus dixit. li. iiii. Te duce non alias cõuerſus terga domator. Colu. li. vij. Cubitorẽ bouẽ appellat q̃ ſepe diſcumbit ex pulcaci cõtumatia. hiero. li can. Cum rex eſſet in accubitu ſuo. Pl y. tñ dt. Incubatu oia tonuerit. oia gemit. Idẽ. Domitura bouin. Ouiḋ de triſtibꝰ. Qui modo de tetrico referas domitore chimere. Sunt qui dicunt hec verba olim fuiſſe tertie. ꝛ ideo in itor et itio et iturus (licet rarius) reperiuntur.

ℭ Annotatio de imperatiui modi formatione. in qua ſæpius oberrare ſolent grã-matiſtæ.

ℭ Ama/doce/audi. ab amas/doces/audis. ablata s lr̃a. Lege a legis. ablata s/litera. ꝛ i/in e/ verſa. Dicimus tñ fac. duc. fer. ꝛc̃. vt patebit. In tertia pſona p̃ſentis imperatiui amet ab amo. o verſa in et. legat a lego/o verſa in at. doceat audiat ab doceo/audio. o verſa i at. Prima pl'alis a tertia ſingulari/ t litera verſa i mus. vt amemus/doceamus/legamꝰ/audiamꝰ/q̃ etiã ſunt voces futuri optatiui. Tertia pl'alis a tertia ſingulari n/lr̃a ante t/iterpoſita. vt ament/doceant/legant/audiant. Secunda pl'alis a ſecunda ſingulari/addita te. vt amate/docete/audite. Legite tamẽ a lege e/in i verſa. Prima ꝛ tertia futuri a ſcḋa preſentis impatiui. addita to ſyllaba. vt amato/deceto/audito. legito tamen a lege/e in i verſa. Scḋa pl'alis a ſcḋa ſingulari/addita te ſyllaba. vt amatote/docetote/legitote/auditote. Tertia pl'alis a tertia preſentis indicatiui. addita o lr̃a. vt amãto/decento legũto/audiunto. Antiqua ſunt amantote/docetote/legitote/auditote. apud doctos.

ℭ De formatione imperatiui modi paſſiui vocis.

Scḋa p̃ntis impatiui paſſiui/formatˀ a ſcḋa actiui/addita re ſyllaba. vt amare do-

cere/legere/audire. q̄ eedē fiunt voces infinitiui actiui vocis. Tertia tā singularis
q̄ pluralis fiunt a tertijs actiuorū/addita ur. vt ametur amentur. docetur doceantur.
legatur legātur. audiatur audiantur. Prima p̄ralis a prima actiuorū/s in r versa.
vt amemur/doceamur/legamur/audiamur. Sc̄da p̄ralis a sc̄da p̄ralis actiuorum
te v̄sa in mini. vt amamini/docemini/legimini/audimini. Sc̄da ⁊ tertia futuri passiui
a sc̄da et tertia actiui addita r l̄ra. vt amator/docetor/legitor/ auditor. Prima
p̄ralis futuri. eadem cū presenti. Secunda p̄ralis a sc̄da p̄ntis / i finali versa in or. vt
amaminor/legiminor/audiminor.

¶De defectiuis verbis & anomilis.

Consit confieri. suffit suffire leguntur.
Defit defieri tantum sic infit in vsu.

¶Consit confieri p̄ cōficitur cōfici. ⁊ suffit suffire p̄ suffumisio. in vsu sunt apud au- Consit.
tores. Macrobius. Oportet diē qui ex quadrantib⁹ consit intercallare. Uirgili⁹. iiij.
Confieri possit paucis aduerte docebo. Idem. At suffire thymo ceraq̄ incidere ma-
nes. ¶Desit et defiert/pro deest ⁊ deesse. ⁊ infit pro dicere incipit. et p̄ incipit in vsu Desit.
reperiuntur. in reliquis vocibus deficiunt apud recentiores. Uirgili⁹. Lac mihi non
estate nouum/nec frigore desit. Teren. in hecy. Nihil apud me tibi defieri patiar.
Prisci. dicit defio in loco passiui deficio habere. sed sine teste. Liuius. li. j. Tum ita
Tullius infit. i. dicere incipit.

Ista forem, res, ret rent. cum sibi compositiuis
Sunt optatiui coniunctiui quoq; voces.
Infinitiui fore temporis estq; futuri.

¶Composita a forem sunt ista. afforem. i. adessem. Conforē. i. simul essem. Uirg. Atq̄ Forem.
vtinam rex ille afforet Eneas. Terentius. Spero confore. i. conuenire vel concordes Afforem.
esse/vel simul fore Defero, i. defuturum esse. Silli⁹. Promittitq̄ viris nulli se defore Conforem.
testem. Profero. i. prodesse. Horatius. Que nocuere sequar / fugiam que profore cre- Defore. Profore.
dam. Abfore. i. abfuturum esse. Ouidius. Sumitur tamē aliq̄n forem p̄ essem ⁊ simi- Abfore.
liter sua composita.

Faxo dat faxis faxit. pluraleq; faxint.
                    .i. indicatiui.   .s. temporis.
Pro faciam/primi estq; modi vox illa futuri.
Sic faxim flectes optatiuiq; futuro
Dic subiunctiui præsenti tempore faxim.

Teren. Faxo iam hic aderit. i. faciam. Liui. Qd̄ faxitis deū velim fortunare. Cice. Faxo.
de se. Nemo me lachrymis doceret ne funera faxit. Teren in heau. Utinā dij ita fa-
xint. Plau. Uerbum caue faxis.

Flecte modi primi sic optantisq; futuro
Ausim sic ausus ausit tantum simul ausint.

Liuius li. j. Nec si sciam dicere ausim. i. audebo. Festus dicit ausis pro audeas. Oui. Ausim.
meta. vi. Et nihil est quod non inopino captus amore ausit. Ausis.

Præsenti salue & saluete modi imperialis
Salueto flectas & saluetote futuro.
Infinitiui præsens saluere dabitq;
Atq; modo simili variabis aueq; valeq;.
Saluebis Cicero. valeant Terentius inquit.

¶Cice. ad Atticū. Saluebis a meo Cicerone. Lectum est apud antiquos salueo sal- Salueo.
ueat ⁊ salueant. vt Plautus in truculento. Teren. Ualeant qui inter nos dissidium.

Aue. Uale. Salue. volunt. Idem. Iubeo te saluere. Dicimus aue ipsi venientes. etiã aduenienti. Dicimus vale/ & aliquã salue recedẽti. Et dr̃ aue ab aueo/es. i. cupio, et pre nimia cupiditate gaudeo. vt sit Aue gaude et letare. Non aũt dr̃ ab a. i. sine/ & interiectio veh. vt barbari quidam censent. Marti. Iam satis est nõ vis apher auere vale. Idẽ. Mane tibi pro me dicet auere liber.

Aio. Præsenti aio & ais. simul ait format & aiunt.
Imperfecto aiebam cum socijs, & aisti
Perfecto, vel aistis. ai modo & imperatiui.
Optatiuo aias iat iamus iantq; futuro.
Aiens participi, sed cætera non parit vsus.

Gelli. li. xvi. Siue aias/siue neges. herebis in captione. Aug. dixit aisti. & aistis. vos adijcientis in malo aistis. Plau. vel ai. vel nega. Cice. de fi. bo. Quasi ego curem qd ille aiat/aut neget. Priscianus aiamus dixit li. j. cõstruc. Sabellicus arbitratur legendũ esse apud Catullũ. aite pro dicite. Apulei. vi meta. Sic aiens crystallo dedolatum vasculum tradidit. Cicero in topi. Contraria aientibus inquit.

Cedo. Præsentis tantum cædo dic, cedite imperitantis.
Cedo cuius prima corripitur est vox tantum imperatiui pro dic vel da format cedite pro dicite vel date. Teren. in Eunu. Quid factũ est/cedo. Idem in phor. Tu mihi argentũ cedo. Cedite rarius: nisi apud Plautum. pro quo vetustissimi cete protulerunt. teste. Marcello. Ennius in Medea. Saluete optima corpora. cete manus vestras/measq; accipite.

Flecte diunt pro dent optatiuiq; futuro.
Diunt poeticũ. vox sola futura optatiui: a quo perdunt. apud Terẽn. non rarum Dij tibi exitiũ diũt. in An. Alibi in Eu. Ut oẽs dij deeq; eum perduint.

Gignit ouat vel ouans & ouatio cætera raro.
Et licet aduerbum visum, verbum dat amabo.

Ouat. Ouans. Ouatio. Ouo/as. Amabo. Ouat Phocas solum ponit tertie persone defectiuũ/ cuius participiũ ouãs et verbale ouatio. i. paruus triũphus. reliqua parũ sunt in vsu. Licet aliq̃ dicãt. Ouo ouas ouat. &c. Parce tamen vtendum est qd apud autores rarũ. Ouat. i. letatur. gaudium vociferando vel canendo mõstrat. Amabo (autore Niniuita) integrũ est. qr deducitur ab amo/as. Nec est propriũ aduerbiũ vel interiectio. licet vtriusq; vice blandiendi iungi videatur. Regit enim post se actm̃ casum. vt amo. et penul. producit semper comicis valde familiare. Cice. li. ij. epl̃arũ. Amabo te cura et cogita.

Quattuor hęc odi memini cœpi quoq; noui.
i. indicatiui.
Pręterito primi variato modi reliquisq;
Temporibus ductis ab eo: sensum retinebunt
Voceq; præteriti. præsentis præteritiq;
Flecte memento modiq; futuro/tote secundi.
A cœpi cœptus deducitur. osus ab odi.

Odi. Odi. i. odio prosequor. frequens (odio/is. rarius apud ethnicos) ꝑ mõ ꝗsdã vox est pre

teriti & sensum habet presentis imperfecti & preteriti. Lodio odiebam, odiui. & inde osus osurus/et osor. Cicero tamen odio/is. est vsus li. de oratore. Aut odiant/aut diligant. Seneca de virtu. Neminē odias. Hiero. in psal. Odiui omnem viā iniquitatis. Ab osus participio perosus & exosus. quorum verba exodi et perodi exoleuerūt. Plau. Inimicos osa sum. Virg. Si nō dum exosus ad vnū troianos. Naso. Ille perosus opes. ¶ Cœpi cum œ diphthogo a cœpio antiquo/pro incipio. quod apud antiquos in vsu erat. Teren. in Adel. Sex totis mēsibus obfecissem quam hic cœperet. Cato. Cœpi iam seditiosa verba loqui. Nunc preterito eius pro presenti vtimur deductis cœperā. perim. pissem. ro. pisse. cœptū ire. Et cœptū/pti. qđ est pricipiū. Ouid. Dij cœptis aspirate meis. Cæpi cū æ diphthongo est preteritū solū a capio. vnde captus participiū. sed a cœpi cœptus.

Osus. Perosus

Cœpi.

Quæsumus a quæso, sed quæsit quæsere raro.

Queso.

Queso vox presentis indicatiui dat solum quesum⁹ pro rogo et rogamus. cetera exoleuerūt. Politianus p i/quesimus scribit. Olim enim integrū fuit queso/sis/quesiui/quesitum vel quesum. author est Niniuita. Infinitiuum quesere.

Inquio siue inquam presenti quis quit iuntq;.
Perfecto inquisti simul inquit, sicq; futuro.
Format ies vel iet, modo & inque, iatq; secundo
Inquiat optantis tantum deflecte futuro.
Participans dat iens/nec in vsa plura reperta.

¶ Cicero de se. Ne inquit et inquam sepius interponerētur. Cice. de ora. li. ij. Aneu pari verba oportebit/in quo vt ea que sunt frigidiora vitemus. Persius. Hoc iuuat hic inq̄s/veto quisq̄ faxit oletum. Iuue. Quādo artibus inqt honestis. Cice. i verre. Ubi sunt Pamphyle inquiūt schyphi? Idē. ij. de ora. Tu vero inqsti molest⁹ nō eris. Inquies inquet. Inquam apud Boetiū frequenter occurrent. Inquam etiam interdum sigt dixi. Teren. Ab te emittere inuitum eam inque. Cice. in. iiij. ad herē. Quid enim tibi vis aliquis inquiat. Plautus in aulu. Ita dij faxint. inquito.

Sodes pro si audes. capessis sic / pro cape si vis.
Sultis/si vultis. sis si vis. iunge apage(&)sis
Pro remoue si vis: voces sunt imperitantis.

¶ His defectiuis vtunt poete/& comici p̄sertim. et interdū alij ad vitandū arrogātiam: q̄ superbū foret maiorib⁹ imperare. Et q̄ cebra sunt/nō opus erit testimonijs. Apagesis pseu. cor. sigt abduc/vt remoue si vis. fm Niniuitam. caue si vis. Apuleius. Apagesis iam cruentos deos. Metri causa interposuit/&/syllabicon p temesim.

Noctescit ningit lucescit sicq; diescit.
Atq; gelat ternæ hæc impersonalia vocis.

¶ Hec impersonalia (authore Phoca) carent futuro imperatiui / gerundijs/et participijs.

¶ Annotatio.

¶ Explicit et explicitis solus Alexander ponit q̄ a probis authoribus censentur barbara. Nā latini dicunt liber est explicitus/aut finitur. Marci in apophoretis. Versibus explicitum est omne duobus opus.

¶ Annotatio de antiquis.

¶ Si quis omnē antiquitatē diligenter p̄scrutari vellet multo plura inueniret anomala et eclyptica. Ut excessis/pro excedas. irritassis pro irrites. prohibessis / pro prohibeas. locassis/pro locaueris. dias/pro des. creduis/pro credas. supplicassis/pro supplices. negassis/pro neges. taxis/pro tāgas. adassint/p adigāt. sine numero id genus alia sunt apud Plau. & vetustissimos. vt vitet p veniat. Plau. Dij te seruassint

Idem. Id Iuppiter prohibessit. Teren. Caue quoq; ex istthoc excessis loco, pro excedas. Varro. Caue meũ taxis librum Que omnia sunt fugienda nobis.

Dor der for furo fer / simplex nunc abdicat vsus.

¶ Hec simplicia dor & der passiuum a do das. for faris. furo. i. insanio. fer a for faris in coniunctiuo non sunt in vsu. sed cõpositione visitantur. vt pessundor. affor.

¶ De verbis apocopen patientibus.

Dic duc fac & fer / dico duco facio fert

Donant cum natis. facio formant fice nata.

¶ Hec quattuor verba patiuntur apocopen in scda singulari imperatiui modi tñ: nã in pl'ali integrã seruãt formã vt a dic dicite. duc ducite. fac facite. excepto hoc ṽbo fer a fero qđ facit ferte. Similiter eorũ cõposita eandẽ apocopen patiunt. vt adduc adducite. pter facio cõposita q̃ integram seruant formã. vt efficio effice. confice.

¶ De verbis syncopen patientibus.

vt amaui.

Verbis quæ primi flexus ui præterito dant

vt amasti pro amauisti. vt amastis pro amauistis.

Præterito numeri persona vtriusq; secunda

vt amarunt pro amauerunt.

(Vi dempto) & terna plurali syncopa fiat,

vt amaram / amassem / amarim / amaro / amasse. in oibus personis.

Temporibus reliquis ab eo ductis fit vbiuis.

vt cupiui / audiui.

Verbis quæ terni aut quarti iui præterito dant,

vt cupij / audij. in oibus personis vtriusq; numeri.

Præterito (subtracto u) syncopa fiet vbiq;

cupiueram. issem. rim. ro. isse. audieram / issem / erim. ero / isse.

Temporibus cunctis ab eo reliquis quoq; ductis.

triui. siui.

Syncopa non fiet quando bissyllaba vox est.

a scio. a noui. a flo. a fleo.

Ni scisti nosti flasti flesti. tamen isti

Martialis. Equora per scylle magnus comes exulis isti.

Pro iuisti legitur, dixti generis reliqua eius

Teren. Hui dixti pulcre.

Quandoq; inuenies vsurpauisse poetas.

¶ De verbis anomalis.

¶ Verbũ anomalũ vel a norme / est qđ cõtra aliorũ regulã formatur. vt Sum / es / fui. Sum sic declinatur. Sum es est. pl'ali sumus estis sunt. Impfecto erã eras. &c. Perfecto fui fuisti. &c. cũ ductis fuerã erim / issem / ero / isse. Habet pteritũ ab ãtiquissimo
Fuo. ṽbo fuo / is. i. sum es. Cui⁹ adhuc aliqua reperiunt apđ Plau. et ipm etiã Virg. eneij. Tros rutulusue fuat nullo discrimine habebo. Plau. in am. Ne quisq; tam audax fuat homo. Idẽ in cap. Caueto ni iratus fuas. Futuro ero eris. &c. Impatiuo mõ sis vel es sit. Pl'ali sim⁹ sitis vel estis (aliqñ site) sint. Ter. in an. Bono aio esto. Virg. Huc ades formose puer. Plau. in Curcu. Site mihi volentes propitie. sed exoleuit. Futu-
Sito. ro esto. pl'ali simus estote sunto. Optatiuo essem esses. &c. Futuro optatiui & presenti cõiunctiui sim sis. &c. Infinitiuo presenti esse. pfecti fuisse. Futuro futurus. Ens in vsu doctorũ non est. a dialecticis vsitatũ. Sũ caret gerũdijs et supinis. Potẽs nomẽ est.

partici. pro presens et absens. Cetera cōposita carent gerundiis/pticipiis/ & supinis.
¶ Adsum ades adest. assumus adestis assunt. Imperfecti aderam. pfecti affui. af-
fueram. adero. Imperatiuo adsis vel ades (nō assis). Sic prosum prodes prodest. &c. Adsum.
profui. &c. Possum potes potest possumus potestis possunt. poteram. potui. potero.
Ueteres dicebant potessim. potessem. &c. pro possim possem. Et potestur poteratur.
possetur. p potest poterat posset. his et similibus scatet plautus. Celius cū suis contem
poraneis. Reliqua cōposita declinātur vt sum. ¶ Uolo vis vult. Plurali volumus vul-
tis volunt. Impfecto volebā/bas/bat. &c. Perfecto volui/isti. &c. cū suis deductis. vt
volueram. erim. voluissem. voluero. Futuro volam les. &c. Imperatiuo caret. qr vo-
luntas est libera nec imperari potest. Licet Diomedes dixit volito tote. Alij fac ve-
lis. nō sunt i vsu. Opta. etiā vellē les let. &c. que voces sunt imperfectiui. subiūctiui. i.
futuro optatiui veli velis. &c. Infinitiuo velle. Supino & gerūdiis caret (teste Pho-
ca). Licet aliqui (nullo authore) dicant volitum voliturus.
¶ Malo mauis mauult. Plurali malumus mauultis malunt. Impfecti malebā. per
fecti malui. cū deductis malueram. maluerim. maluissem. ro futuro malam les. &c. Malo.
Quinti. li. i. Qui grecā figurā/non latine: sed citra reprehēsionē loquetur. Impa. ca-
ret. Opta. mallē. maluerim. maluissem. malim. cōiuncti. malim. mallē. rim. luissē. ero.
Infini. malle. maluisse. ceteris caret. Leges apud vetustissimos non imitanda mauel
lim et mauellem. Plau. in aulu. Mori sese mauolet. Idem in amphi. Experiri isthuc
mauellem. Nolo similiter inflectitur. Nolo nonuis nōuult nolumus nōuultis nolunt. Nolo.
Imperfecto nolebā. preterito perfecto nolui. noluerā. cū aliis deductis. vt noluerim.
luissem. ero. luisse. Futuro nolam les. &c. Imperatiuo noli nolite. futuro nolito tote.
Optatiuo nollem. noluerim. luissem. futuro nolim. Coniunctiuo nolim. nollem. erim.
luisse ero. Infinitiuo nolle. noluisse. reliq nō sunt in vsu. ¶ Fio (.i. efficior) fis fit. ni mo
re quarte cōiugationis irregulariter tamen. Preterito factus sum cū deductis tem
poribus. Impatiuo caret. vel fm quosdam mutuatur a futuro optatiui fias fiat. &c.
Nā fi fite & fitote raro (nisi apud antiquos) leguntur. vt apud Plautū et Catonē. Ue-
teres fitur & facitur & facessetur & alia multa dixere (vt probat Priscianus) que exo-
leuerunt. in reliquis fio per quartam coniugationem declinatur.
¶ Eo et queo per quartā cōiugationē et nihil anomali habēt: nisi ibam/quibā/ibo/ Eo. Queo.
quibo. & in quibusdā tēporib⁹. vt personis scđam vocalem p tertia. vt Eo is it. plurali
imus itis eunt. Impfecti ibam. pfecti iui. cum aliis deductis. iueram. issem. rim. ro.
isse. Futuro eam/ies/iet. &c. sed vsitatius ibo. bis. &c. Quanq antiqui illud futurum
in ibo enunciauere. iam tamen exoleuit: nisi in ibo et quibo. Cecilius. audibis male
si male dicis mihi. Proper. Lenibunt tacito vulnera nostra sono. Apud plautum est
frequēs. Impatiuo I eat. eamus ite eant. Futuro ito eam⁹ itote eunto. Opta. irem.
iuerim. iuissem. eam. Coniū. eā. irē. iuirim. iuissem. iuero. Infinitiuo ire. iuisse. iturū
esse. Gerūdia eundi. do/dū. Supi. itum itu. Participia iens iturus. Sic et queo va-
riatur. Cuius gerūdia non legimus/sed nec a veneo participia.
¶ Edo es est. In plurali edim⁹ editis edūt. Edebā. edi. ederā. edam. Impatiuo es vel Edo.
ede edat. plurali edam⁹ este vel edite edāt. Futuro esto vel edito. pluraliter edam⁹ esto- es/vel ede.
te vel editote. edunto vel tote. Opta. eēm. ederim. edissem. edam. Cōiunc. edā. essem.
ederim. edissem. edero. Infi. esse edisse. esurū esse. Gerū. edendi. do/dū. Supi. esum. su.
rari⁹ estū/stu. Perti. edēs esur⁹ vel estur⁹. Passiuū eius regulare est. nisi q estur pro
editur dr. Cōposita eius eandem sequunt formā fm quosdā. vt comedo comes comest.
Exedo exes exest. Uirgi. iiij. eneid. Quid deinbra uiuant: est mollis flāma medullas.
est pro edit. idē. i. geor. Ut mala culmos esset rubigo. esset p comederet. Plau. i milite.
te. Es/bibe. es. i. comede. Mar. Si vis esse satur/nrm potes eē papū. Oui. i. de ponto.
Estur vt occulta vitiata putredine nauis. Plau. veniat senex quē absentē comes. Ci
ce. p hortē. q ipse sepe comest. Idē. Egritudo lacerat et exest mentē. Ply. Comesse fe- Estur.
tus sub⁹ nō est prodigiū. Cice. p sextio. & bona solus comesset. Idē. p L. Flac. Quasi Comest.
bona comesse Rome nō licere. Apud veteres edo regulariter declinabat. teste Seruio Exest.
sup illud. v. enei. Nō medis de gente phrygū exedisse/nephādis. vbi etiā dt es a sum
corripi/ab edo pduci. Hiero. in sacris qnos vetustā cōiugationē imitat. vt in illo. qs
plātat vineā & de fructu ei (nō edit) a libi. Uincēti dabo edere de ligno vite. Seruio
cōsentit Diomedes. vn meli⁹ dicem⁹. comedo comes. q comedo comedis.
De iis verbis q in prima persona dupliciter efferunt & idē signt.

to be harde.
to make harde. cõiugatiõis. vt dureo. denseo.
Sunt duro & denso primæ/per eoq; secundæ
.s.passiua.
Sunt primæ actiua hæc, quando sunt neutra secundæ.
.i.cõgrego. .s.cõiugatiõis. to vnyte/or to knytte togyder.
Est vno primæ, sed crebrius vnio quartæ.

¶ De verbis tã primæ q̃ tertiæ cõiugatiõis in prima persona cõfusis/in significatione diuersis.

Primi nunc flexus sunt isthæc/nunc quoq; terni.
las(to call) das(to cõmaũde) las(to cõmaũde) ras(to locke) das(to laye grouñde werke
lis(to dryue)dis(to ete/or chewe) lis(to dryue(ris(to sowe) dis to powe
Appello mando compello sic sero fundo
to saye. to dedycate to wyll.
Dic dico dicis/dico sicq; dicas:volo visq;
to flye. to byquethe. to rede.
Dic volo sicq; volas, lego legas, lego legisq;.
Esto lauo primæ, ternæ quandoq; repertum.
Dic pinso pinsis, legitur pinsas quoq; raro.

Lauo. ¶ Lauo olim erat terne. Hora. Phebe qui tanto lauis amne crines. Idem. Ora manusq; tua lauimus Feronia lympha. Similiter pinso nunc tertie. olim erat prime. Calphurnius. Dicitur et nigrum pinsare legumine panem.

to swage. to cut/to kyll/to bete/to gyue place.
Sedo per s/primæ, cedo per c/quoq; ternæ.

¶ De ijs quæ sunt tã secũdæ q̃ tertiæ cõiugationis.

Nunc terni flexus, nunc sunt hæc verba secundæ.
& tergeo. caueo. strideo. fulgeo. to be hote.
Tergo cauo strido sic fulgo ferbeo ferbo.
conniueo. excelleo. sorbeo. oleo. frigeo.
Conniuo excello sorbo iungas o lo frigo
Vngo deflectes vnguis simul vnguo dat vnguis.

¶ De ijs quæ confusum habent præteritum.

Preteritum retinent confusnm quæ comitantur.
Pasco pauet paui dant, cresco cernoq; creui.
Pendeo pendo pependi, tenteo tendo tetendi.
Mulceo mulgeo mulsi, luceo lugeo luxi.
Vult acet ac acuit acui, pateo patiorq;
Et pandor passus, frigo quoq; frigeo frixi.
Versus formabunt ambo verror quoq; vertor.

¶ FINIS.

¶ Lõdini in ędib9 VVinãdi de VVorde. xxviij. supra sexq; millesimũ nostrę redẽtionis anno. iiij. die Maij.

Dibdin vol 2 p 185
No 261

ℭVVHITINTONI ęditio cum intepretamento Francisci nigri. Diomedes de accentu in pedestri orōne potius q̄ soluta obseruanda.

Ccentus est acutus, vel grauis, vel inflexę orōnis elatio vocis vt̄ētio vl' inclinatio/aut inflexo sono regēs ṽba. Nā vt nulla vox sine vocali: tā sine accētu nulla est. ⁊ est accētus (vt quidā recte putauerūt) velut anima vocis. Accētus dictus ab accinēdo: q' fit q̄si quidā cuiusq3 syllabæ cantꝰ: apd̄ Græcos igitur ꝓsœdia dr̄. Accentus quidā fastigia vocauerūt: q̄ ꝑ capitibus lr̄arū ponerēt: alij tenores vl' tonos appellāt: nōnulli cacumina retinere maluerūt. Sunt vero tres. Acutꝰ. grauis. ⁊ (q̄ ex duobꝰ factꝰ est) circūflexꝰ. Ex ijs acutꝰ i correptis semꝑ: interdū ꝑductis syllabis verlatᷣ. Inflexus in ijs que producūtur. Grauis autem per se nunq3 consistere in vllo verbo potest: sed in his in quibus inflexus est aut acutus. Cæteras syllabas obtinet in Græcis itaq3 dictionibus cum acutus tria loca teneat: vltimum/pœnultimum/et anp̄œnultimū. Circūflexꝰ aūt cū q̄libet syllabarū sit dictio nō tenebit nisi pœnultimū locū. Oīs igitᷣ pars orōnis hāc rōnē ꝓnūciationis detinet. Oīs vox monosyllaba aliquid sign̄s si breuis est acuetur: vt mel. fel. et si positione longa fuerit acutū scilꝫ tenorē habebit: vt urs. pars. pix. nix. Si aūt lōga natura fuerit flectetur. vt lux spes. flos. sol. mons. fons. lis. Oīs vero dissyllaba priorē syllabā aut acuit aut flectit Acuit vel cum breuis est vtraq3: vt citꝰ. latꝰ. erat vl' cū positione lōga est vtraq3: vt solers: vel alterutra positione longa dū ve natura lōga sit. vt pōtꝰ cohors. Si vero prior syllaba natura lōga/et sequēs breuis fuerit flectitᷣ pōr: vt luna. Roma. In trisyllabis aūt et tetrasyllabis: et deinceps scd̄a syllaba ab vltima sꝑ obseruāda si hæc sit natura lōga flectitᷣ. vt Romanus. cetegꝰ. marinꝰ. crispinꝰ. amicꝰ. sabinꝰ. q̄rinꝰ. lectica. Si ṽo eadē positione longa pœnultima positione fuerit acuetur. vt catullꝰ. metellus/marcellus. Ita tn̄ positione longa nō ex muta et liq̄da fuerit: non mutabit accētū: vt latebrę/tenebræ: et si nouissima natura lōga itēq3 pœnl'tima positione lōga fiūt. pœnl'tima tn̄ acuetᷣ: non inflectetᷣ sic natura: vt Athenæ. thebæ. cumę. tabellæ/fenestræ. Sin aūt media aut nouissima breuis sit/p̄ma seruabit acutum tenorē. vt Sergiꝰ/mauliꝰ/assia/fiscina. Si oēs tres syllabę lōge fuerit media acuetur: vt Romani legati p̄tores ꝓnoīa q̄ duplici modo declināt aut corripiūt aut producūt. vt illiꝰ/ipsius. Sane Gręca ṽba græcis accētibꝰ efferemꝰ si ijsdē lr̄is enūciauerimꝰ in latinis: neq3 acutꝰ accētꝰ i vltima syllaba poni pōt: nisi discretionis causa: vt i aduerbio pone i cōpositis dictionibꝰ vnꝰ accētꝰ est/ nō minꝰ vna pte orōnis: vt malesanꝰ. Interea loci in peregrinis aūt ṽbis ⁊ i barbaris noībꝰ maxime in interiectionibꝰ nulli certi sunt. In ijs eni accentuū lex certa esse non pōt. quū sit absurdū a turbato tenorꝫ exigere tenorꝫ rōnē. accentuuū legē vel distinguēdi ratio vl' discernēdi ambiguitates vel necessitas sæpe cōturbat. Inueniuntᷣ q̄dā nōia Omonyma ṽbis silr̄a alia quoq3 aduerbijs: de q̄bꝰ q̄d dici pōt: nisi q' accentꝰ sit arbiter discernēs vtriusq3 sign̄ti differētiā: sicut parēs a pareo/es. Participiū pōrē producit. vt in Virgiliano illo. Jamq3 ibat dicto parēs. Aliqn̄ est nomē sign̄s idem qd̄ pater. Et tunc priorē corripit. vt in illo virgiliano. Salue sancte parens. Idem intelligendū est de cæteris. partibus orationis. Oīa tn̄ huiusmodi facilꝰ ex metrica strictura comprehenduntur. hæc Diomedes de accentu.

ℭ De accentu vsitatiore & apud recentiores magis obseuatio.

Ccentus tonꝰ est per quē fit syllaba quæuis
Cognita: quando acui debet/vel qn̄ granari.

ℭ Accētꝰ ē tonꝰ/sonꝰ/tenor/vl' ꝓnūciatio vn̄ q̄uis syllaba congoscitᷣ: qn̄ acui et eleuari: quando autem grauari et deprimi debet.

Accentus triplex: fit acutus, vel grauis, inde
Est circumflexus: qui nunc fit rarus in vsu.